

Apeqqutit akissutaallu innuttaasunik ataatsimiititsineq nr. 2-mit			
EQUMATTAQ I		Kina	Oqaaseqaatit
1	Avataaneersut suliaartortut ukiuni arlariinni maaniissagunik, qinersisinnaatitaallissappat?	RD	<p>Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq-mi ima allassimasoqarpoq: Kinaluunniit danskisut innuttaassuseqartoq folketingimut qinersisinnaanermut ukiussarititaasunik naammatsitsisimasoq aammalu qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersumik najugaqarsimasoq eqqartuussivikkoortumik Kalaallit Nunaanni atuuttussatut aalajangikkamik nammineersinnaajunnaarsitaasimanngikkuni Inatsisartunut qinersisinnaatitaavoq.</p> <p>Danskisut innuttaassuseqassagaanni inunngornermi anaanaq imaluunniit ataataq danskisut innuttaassuseqarsimassasoq piunasaqaataavoq. Naalagaaffimmi innuttaassuseqarnissamik pisinnaatitaaneq aamma tunngaviumik inatsit naapertorlugu folketing-imit akuerineqarsinnaavoq aammalu oqaatsinik piginnaasaqarnissaq, attuumassuseqarnissaq, piorsarsimassutsimik paasisimasaqarnissaq aammalu imminut pilersorsinnaanissaq pillugit piunasaqaatit naammassisimanissaat kiisalu pillagaasimanngitsutut allagartaqarnissaq piunasaqaataalluni.</p> <p>Ilimagineqartariaqarmat sulisussat avataaneersut qallunaatut innuttaassuseqarnaviannigitsut Inatsisartunut aamma qinersisinnaatitaalernaviannigillat.</p> <p>Kommunimullu qinersisarneq eqqarsaatigalugu Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfimmi aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 31. oktober 1996-imeersoq. Ima allassimasoqarpoq: kinaluunniit folketingimut qinersisinnaanermut ukiussarititaasunik naammatsitsisimasoq aammalu qinersinissaq</p>

	<p>Assersuutigalugu oqartoqarpoq; pineqartut sulisussat 1000-inngorunik qinersisarneq pillugu qanoq inississappat, kineserit maani qinersilerpata?</p> <p>Immikkut malittarisassaqqarpat?</p> <p>Malittarisassat piareersarneqqarpat?</p>		<p>sioqqullugu sap. akunnerini arffnilinni kommunimi pineqartumi aalajangersimasumik najugaqarsimasoq aammalu</p> <p>1) qallunaatut innuttaassuseqartoq aammalu qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimasoq imaluunniit</p> <p>2) qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik ukiuni pingasuni naalagaaffimmi aamma sivikinnerpaamik qaammatini arfmilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimasoq.</p> <p>Piomasqaataavortaaq nammineersinnajunaarsitaasimannginnissaq.</p> <p>Ilimanangilaq avataaniit suliartortut naalagaaffiup iluani ukiuni pingasuni najugaqarsimasuunissaat, taamaattumik naatsosrsuutigineangilaq avataaniit suliartortut kommunalbestyrelsinit qinerisinnaangortinneqarnissaat, Inatsisartunullu qinersisinnaatitaanerattusimaneeqarpoq qallunaatut innuttaassuseqanngikkunik.</p> <p>Annertuunik Suliassaqnut Inatsit-mmi aalajgersagaqarpoq malittarisassanik peqassaaq avataaneersut sulisussat Kalaallit Nunaannu pissutsit atuuttut naapertorlugit atorfinitsinneqassanngitsut sanaartormermik pilersaarummut attuumassuteqartumik suliqaassagunik immikkut pissutsinut atuuttunut Annertuumik Suliassanut Inatsimmi naapertorlugu suliagunik.</p> <p>Annertuunik Suliassanik Inatsit UKA2012-imi sularineqassaaq</p>
2	<p>Taavalu Kommuni, Kommuneqarfik Sermersooq uani qanoq inissimava?</p> <p>Kommune peqataasutut maani saqqumminngilaq immaqaluunnit kommune peqataava? Apeqqutit pingaarutillit kommunemut attuumassuteqartut saqqummiunneqattaarput</p>	RD	<p>London Miningip qinnuteqaataanut attuumassuteqartumik IBA-nik isumaqatigiissutissanik isumaqatiginninniarnert aallartisarneqassapput. IBA-mik isumaqatigiissut tassaavoq isumaqatigissut suliffeqarfik pineqartup, kommunip (t) Naalackersuisullu akornanni. IBA-mik isumaqatigiissutikkut inissinneqartarput anguniakkat soorlu assersuutigalugu Kalaallit sulisorineqarnissaat nunaqavissullu suliffeqafiutaasa atorneqarnissaat, ilisimasanik ingeralteqqiineq</p>

			<p>ilinniarfissallu. Kommune uani illuatungeriit pingajorimmassuk kommune uani periarfissaqarpoq poiomasaaqatissaminik saqqummiussinissaminut soorluttaaq suleqatigiinnissamut suliffeqarfimmuut kissaatiniq. Ilutigitillugu attaveqaataasussanik suleqatigiissitaliortoqarnikuuvoq Namminerosrlutik Oqartussanit, Kommuneqarfik Sermersooq-millu inuttalerneqartumik ataatsimoorlutik pisussaaffinnik ataqatigiissusiornissaq, suliaassanik kiisalu aatsitassarsiornermit iluanaarutissatut nassatarisinnaasai pillugit piareersaasoqarsinnaaqullugu.</p>
3	<p>CO2-mik aniatitsineq aamma pillugu, oqartoqarpoq 82 %-imik aniatitsineq annertusissasoq, kiap taana akilissavaa?</p>	RD	<p>Kytoprotokol-ip ilimagisamik sivttorneqarnissaanni (kytoprotokol-ip atuunnissaata aappaat 2013-2018/2020), ilimagineqartutut EU-p nunallu allat 2012 COP 18-imi isumaqatigiissutigisassaanni Kalaallit Nunaat Danmark-imut kissaateqarpoq isumaqatigiissutit avataaniitneqarusulluni. Taassuma kingunerissavaa aniatitsinitsinniit akiliisariaqassannginnatta nammineeirlutalu malitsigisaanik aniatitsisinnaannitta killilersinnaanissaannik aalajangiisinnaanngussagatta. Danskit Kunngearfiata aallartitaasa UNFCCC-mi sulissutiginiarpaat Kalaallit Nunaat Kytoprotokollip sivttorneqarnissaannut ilaatinneqannginnissaa naalagaaffiup ilaattut immikkuullarittutut inissillugu, soorlu Savalimmiut taama inissinneqartoq Kytoprotokolip atuuffiani siullermi.</p> <p>Kalaallit Nunaannut kingusinnerusukkut tamanna ajornartorsiortitsilernaviangilaq Nunat nunarsuarmioqataasut pitutorlutik isumaqatigiissuteqassagaluarpata CO2-mik pisassarititat malittarisassaliuunneqassagaluarpata inatsisiliornikkut, inuussutissarsiutit pisussaaffilerneqarnerisigut CO2-nik pisassanik akiliisalernissaannik.</p>
4	<p>Namminersorlutik Oqartussat qanoq akissaqartigissappat sulisussanut nutaanut? Nalunngilarput aamma qinnuteqaat akuerinngitsoorneqarsinnaasoq, kikkut akiliissappat?</p>	RD	<p>Soorunami Namminersorlutik Oqartussani sulisussanik amerlanernik pisariaqartitsisoqassaaq. Nakkutilliinerni ataavartuni sulisoqarnissaa pisariaqartussaavoq soorluttaaq oqartussat sullissineranni, sulisunik avataaniilluunniit siunersuisartunik pisariaqartitsisoqarpoq avatangiisinut sissuertussanik, akileraartarnermut siunnersuisarut Akileraartarnermut Aqutsisoqarnermut il.il.</p> <p>Aatsitassarsiortunut inatsit imaappoq oqartussanit sullinneqartillutik</p>

			sullinneqnrertik akilertassallugu. Tamanna misissuineruop nalaanni, qinnuteqarnermi, atuinermi matusiniarnermilu atuuppoq. Tamanna ima isumaqarpoq, tassa, Namminersorlutik Oqartussani sulisut oqartussat suliassaanik, nakkutilliinermik il.il. suliaqartut ilaannakortumik nammineq aningaasalersortuupput. Tamanna aamma atuutissaq paaalernissamut qinnuteqaat malitsigisaanik tamaatiinnarneqassagaluarpat.
5	Assersuutigaluug oqartoqarpoq aamma, siullermik aatsaat misiliisoqalersoq, taamaattoq aamma Ivittuuniit misilittagqartoqarpoq, tamanna misissorneqarsimanerluni?	RD	Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi misilittagqartoqareerpoq. Kujataani aatsitassarsiorfeqarpoq ingerlasumik guldisiorfiusumik. Kalaallit Nunaaniittorpasuit Kalaallit guldiutaat ilisimavaat maani nunatsinni tunisassiaq suliareqqinneqartartorlu tuniniarneqarlunilu pinnersaatitut il.il. maani Kalaallit Nunaanni. Olivinisorfik Maniitsup eqqaaniittoq aatsitassarsiorfiuvoq alla ukiullu marlussuit qaangiummata tunisassiornerminnik matusisut. Kingumut uteqqikkutta suli aperisoq soorlu tikkuaasoq Ivittuuni orsugiammik paaasoqarnikuuvoq, tamanna ukiuni untritolinni ingerlanneqarpoq. Aatsitassarsiorfiillu aamma allat Kalaalliut Nunaanni ingerlanneqarnikuupput. Aammarsuarsiorfik Qullisat-ni, aqerlussamik zinkimillu aatsitassarsiorfik Inngili Qernertoq Uummannap eqqaani taamatuttaaq Mestersvig-imi aqerlussamik zinkimillu paaavik. Apeqqut uunga sammivoq, suunuku aatsitassarsiofiusimasunit misilittakkat atorsinnaagivut. Ilisimavarput Kalaallit sulisorineqartarsimasut aatsitassarsiorfinni arlalinni pineqartuni, taamaattumik inuiaavugut aatsitassarsiornermik misilittagallit. Misilittakkat tamakkunani ilinniartissimagunarpaatigut Kaallit uagut paaavinni sulisinnaassuseqartugut ilutigitillugu kultooritsinnik ingerlatsiinnarluta. Ilisimalersimavarputtaaq aatsitassarsiornermik ingerlatsineq avataani ineriartornermit sunneruminartuusoq.
6	Kinguaassiutitigut nappaatit nappaatillu allat, sunniutaat qanoq ippat, anguterparujussuussapput panivummi? Apeqqutit taamaattut qaqqinneqanngillat	LM	Nunani allameersunik atoqateqartarnerup kinguaassiutitigut nappaatit atugaanerat qaffatsissinnaavaat Kalaallit nunai allamiullu akornanni. PAARISA suliniutinik assigiinngitsunik atoqatigiittarneq pillugu pasititsiniaanenik aallartitsinikuuvoq. London Mining-imit taassuma saniatigut paasititsiniutinik sulisunut suliniuteqassaagut atoqatigiittarneq, pissusit isumannaatsumillu atoqagigiinneq pillugu (usuup pooqartarnissaq).

		RD	<p>Sulisut paarlaattarneranni suleriaasissanut pilersaarummik London Mining saqqummiussissasoq IBA-mut isumaqatiginninniarnerni piunasaqaatigalugu saqqummiunneqassaaq – tamannalu sanaartornermut aamma tunisassiornermut immikkoortuni atuuppoq. Aamma London Mining-ip sulisuisa assersuutigalugu Nuummut tikeraarsinnaanissamut qanoq periarfissaqarnissaannut piunasaqaatinik IBA-mut isumaqatiginninniarnerni saqqummiussisoqassaaq.</p> <p>Taamatutaaq sulisut nunanit allamiut tamarmik peqqinnermut allagartamik "nappaatitaqanngitsumik" peqassasut IBA-mut isumaqatiginninniarnerni piunasaqaatigineqassaaq.</p>
7	Ukiut qassit ingerlareerpata isertitaqartoqalissava?	LM	<p>London Mining-imit iluanaarutinit ingerlatsilernermit ukiumimsiullermit akileraarutinit akileraasoqalissaaq suliffeqarfimmiillu akileraarutit ukiut 3½ ingerlatsereernerup kingorna akilersorneqalissapput, tamanna pissalluni aningaasaliissutinit nalikilliliinerit akilersorneqareerpata.</p>
		RD	<p>Isertitat sanaartorerup aalartinneqarneraniit takkusutilissapput sulisut isertitaasa akileraarutaanit – aamma nunani allaneersuniit.</p> <p>Ilutigitillugu naqissuserneqassaaq pilersaarummut kiffartuussinermik tunniussaqtussat suliffeqarfiutiminnit- iluanaarutiminnillu akileraartusaatitaamata. Tamanna nunanit allaneersunut nunaqavissullu suliffeqarfiutaannut atuuppoq. Taamaattumik ukioq siullermit sanaartorerup aalartinneraniit suliffeqarfiit akileraarutaannit isertitaqassaaq. Assersuutigalugu oqaatigineqassaaq 2011-imi nunai allaneersut Cairn-ip misissuillutik qillerinerannit kiffartuussinerrannit tunisisut 2011-imi suliffeqarfiit akileraarutaannit isertitsimmata nunatta karsianut 50 million kr.-inik.</p> <p>Malugeqquneqassaaq iseritanit akileraarutit tamarmik suliffeqarfiit kiffartuussisut akileraarutissai ilanngullugit pisassanut ilanngullugit naatsorsuunneqarnaviannimmata 50 %-imik naalagaaffiup tapiissutaaniit.</p>

Apeqqutit- EQUMATTAQ II			
8	Eqimattatsinni uagut suliassaqarnermut pissutsit sulisussallu sammisimavavut, saqqummiussami ilaatigut oqaatigineqarpoq siunertat pingaarnerit ilagigaat suliffissanik Isukasiani piaanermeersumit pilersitsinissaq, apeqqut pingaarutilik equmattatsinniit saqqummiutilerparput: Kikkut eqqaarsaatigalugit suliffeqarfinnik nalilinnillu atuineq ingerlanneqassava?	RD	Naalakkersuisut siusinnerusukkullu Naalakkersuisooqatigiittarsimasut anguniagaraat aatsitassarsiorneq Kalaallit Nunaanni inerisarneqassasoq. Suliffissanik amigaateqarpugut aalisarnermik inuussutissariuteqarneraup allannortiterneqarnerata kinguneranik inuiaqatigiillu nalinginnaasumik ilinniarluarsimasuunissamut, peqqinnissaqarfimmu, utoqqaat passutarineqarnerannut kissaataat isumaqarmat nunatta karsiata aamma immernaqartariaqarneranik soorluttaaqq kommunit karsiannut. Taamaattumik Naalakkersuisunit Isua-ni saviminissamik piaavissatut ittuu pilersaarutit suliffissanik pilersitsinissamut isigaat, toqqaananrtumik suliffiugaluarpata tassungaluunniit attumassutilinnik kiffartuussinerugaluarpata toqqaanngannikkaluamik. Aalajangersimasunik anguniagaqassaaq Kalaallit nunaqavissut suliffeqarfiutaannik sulisussanillumi atuinissamik IBA-isumaqatigiissutitigut.
9	Avataaneersut sulairtortussat tunuarsimaartikkusullugit paaserusupparputtaaqq kommuni, Namminersortut Naalagaaffillu qanoq iloriusissaqarnerisut avataaneersunik amerlasoorujussuarnik tikittoqarnissaa pillugu, nakkutilliisussanik kommunimiit amigaateqartoqarnera ullumikkut ilisimasarput aallaavigalugu. Piffisallu sivikinnera tikkuarneqarpoq, siunertarmi inuiaqatigiinnut anneruumik sunniuteqartussaammat.	RD	Pingaaruteqarpoq sanaartorneq tunisassiornerlu Isua-ni pilersaarutinu assingusunut assigiinngisusaaq immikkoortinneqarnissaa. Aatsitassarsiorfissamik sanaartorneq suliareqqiiffittalik attaveqatigiinnikkullu aaqqissuussinertalik eqqarsaatigiinnaraanni sulisorpassuarnik ullumikkut Kalaallit Nunaanni pigineqanngitsunik pisariaqartitsivoq. Taamaattumik sanaartorerup nalaani naatsorsuutigineqarpoq avataaneersunik sulisoqarnissaaq immikkuullarissunik pissutsinik aaqqiivigineqarsimasunik – taamaattoqarneranilu sulisut pineqartut Kalaallit Nunaanni sulisunut allanut akuliunnissaminut periarfissaqarnaviannngillat. Avataaneersut pineqartut killeqartorujussuarnik Kalaallinik inuiaqatigiinnik attaveqassapput. Ilimagineqarpoq tusarniaanerup siviussusaa pineqartoq. Tusarniaanerup siviussusissa sapaatit akunnerini qulingiluangajanni ingerlanneqassaaq. Ilutigitilluguli apeqqquterpassuit saqqummiunneqareersimasut tusagassiorfitsigut inuunnaat akornanni, peqatigiiffinni politikerillu akornanni oqallisigineqareerput piffissami sivittortumi. Pissusiviuvoq London Mining-ip suliassaa pillugu

			<p>annertungaatsiartumik paasissutissiisoqareerpoq.</p> <p>2009-imiilli paasissutissiilluni ataatsimiititsinerit tamanut ammasumik siunnerfeqartinneqartut assigiinngitsunik ilusillit 24-it ingerlanneqareerput. Tamatuma saniatigut sammisaq pillugu filmiliorqarpoq kiisalu tusarniaanerup ingerlaneranut maannakkut ingerlanneqartumut atatillugu isumasioqatigiinnerit/ataatsimeersuarnerit sisamat, Inatsisartunut/Naalakkersuisunut ataatsimiititsinerit marluk aammalu innuttaasunik ataatsimiititsinerit sisamat ingerlanneqareerlutik. Paasissutissiisarnermut suliniutit taakkua tamarmik saniatigut Inatsisartunut ilaasortanit apeqquteqaatit arfineq marluk akissuteqarfigineqareerput. Taamaattumik inerniliissalluni kukkuallaarnerunngilaq London Mining-ip suliassaa Kalaallit Nunaata oqaluttuarisaanerani inuussutissarsiornermut suliassanut paasissutissiissutigineqarnerpaanut ilaasoq.</p>
10	<p>Iluaqutit ajoqutillu atuinermi kikkut eqqarsaatigalguut takujuminaatsippavut, ima paasillugu, paasiuminaatsipparput nunani allamiut atorlugit pisuussutinik atuinissaq, aningaasatigullu iluaqutit takujuminaatsillugit.</p>	RD	<p>Aatsitassarsiorneq pillugu inatsit naapertorlugu sapinngisamik Kalaallinik sulisoqartoqassaaq taamatuttaaq kiffartuussinermik tunisisunik. Pilersaarulli ima annertutigaaq pingaartumik sanaartornerup nalaani, sulisorpassuarnik pisariaqartitsilluni pisariaqartitsilerluni nunait allanit tikisitsinissamik. Taamaattoqanngippat ilinniarsimasunik naammattunik nunap sinnerani peqarunnaassagaluarimat, soorluttaaq akissaatit illussanillu sanaartornermut, eqqiluutsuutitsinermut, aserfallatsaaliuinermut il.il. qaffariarujussuassasut. Suliassanut Annertuunut Inatsisissatut siunnersuummi Ukiaanerani Ataatsimiinnermi Inatsisartunit suliarineqartussami ersarippoq piumasaqaatinik aalajangiisoqarsinnaasoq Kalaallit suliffeqarfiutaannik sulisussanillu atuinissamik, tunngavilersuutit suliassamut attuumassutillit atorqartillugit naammaginartillugillu periarfissaatillugit.</p> <p>Atorfiit ilaat immikkut ilisimasalinnit inittalerneqartariaqartussaapput Nunatsinni ullumikkut piginngisatsinnit. Pilersaarut una pilersaarutit allat aatsitassarsiornermik ingerlatsiniarluni pilersaarutit assigalugit</p>

			<p>Kalaallinik ilinniartitsisoqassaaq atorfiit amerlanerit immikkuullarissunik piginnaasaqarfiusut atorfigilerneqartinniarlugit.</p> <p>Taamaattumik sulisorpassuit nunait allaneersuugaluarlutik, pingaartumik sanaartornerup nalaani nunatsinnut iluaquterpassuaqassaaq. Sulisut isertitaasa akilerarutaanerisa saniatigut, soorluttaaq London Mining.imit suliffeqarfiup akileraarutaaniit kiffartuussisuniillu, Kalaallinut toqqaannartumik London Mining-imit suliffissanik saniatigullu pilersuisuni suliffissaqassaaq, soorluttaaq kiffartuussisuni assigiinngitsuni. Naggataatigut sunniutit pilersaarutip aningaasanik inuiaqatigiinni kaaviaartitsinerulerneranit pissapput. Pilersaarummit ilutigitillugu suliffinnik misiliiffissat inuusuttunullu ilinniarfissat qulakkeerneqassapput, soorluttaaq suliffeqarfiit namminersortut kaaviaartitsinerannut piginnaasatigullu qaffatsissagai.</p> <p>Sanaartornermut immikkoortup kingorna aatsitassarsiorfimmi tunisassiorneq aallartippat suliffissaqartitsinerup sunniutai Kalaallit Nunaannut iluaqutaasorujussuusussat takkuttussaapput, tassani siunertaalluni suliffissat amerliartuinnartut inunnit nunamit maanngaaneersunit isumagineqariartuaassasut.</p> <p>Tamakku tamarmik suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi akuussapput (IBA-isumaqatigiissut) isumaqatiginninniutaalerstussaq London Mining, Kommuneqarfik Sermersooq Namminersorlutillu Oqartussat akornanni.</p>
11	Paaserusupparput Namminersorlutik Oqartussat qanoq takorluuinersut inatsisiliorneq avataaneetsunut suliusussat pillugit, tusaqqajaajuaannarparpummi immikkut inatsisiliunneqassasut, taamaammat ilaatigut paaserusupparput qaqugu qanorlu iliorluni inatsit ilusilersorneqassanersoq	RD	<p>Soorlu qulaani akineqartoq UKA2012-imi siunnersuut suliarineqassaaq (Suliassanut Annertuunut Inatsit) tassani pineqarluni, suliassanut angisoorsuarnut sanaartornermut suliassanut siunnersuummi piomasqaatinut naammassinnittunut atatillugu nunani allamiunik sulisussanik atuisinnaammat, akissaatitigut atorfeqartitsinikkullu atugassarititaasut malillugit aningaasarsiaqartinneqartunik aammalu sulinermi atugaqartitsissasoq akuersaarnartunik suliassamut attuumassutilimmik tunngavilersorneqarsimasunik.</p> <p>Piomasqaataavortaaq suliffeqarfik pilersaarutalik piomasqaassasoq, pineqartunik qulakkeerinninnissaminut, sanaartortitsinissamut</p>

			<p>neqerooruteqartitsinikkut sanaartortitsinermillu saqqummiussanik agguassinermi.</p> <p>Taamatutaaq piumasaqaataavoq sulisut akissarsiaat- atorfeqarnikkullu atugaat Kalaallit Nunaanni inatsisitigut maleruagassanik Kalaallit Nunaataluunniit nunarsuarmioqatinut piussaassffiinut akerliussanngitsut.</p>
12	Equmattamiillu apequtigineqarpoq ilaatigut nunani allaneersut misilittagaat aatsitassarsiornermi uuliasiornermilu Norgemi isiginiarneqarnerusoq.	RD	<p>Imaaliallaannaq Norgemi aatsitassarsiornermi- uuliasiornermilu misilittakkat asersuutigiuminaassapput. Norge pineqartuni taakkunani inuussutissarsiuteqarpoq annertuumik pilersinneqareersimasumillu, innuttarpassuaqarluni, ilinniarsimasorpasuit ilinniarfissallu inuussutissarsiutini pineqartuni il.il.</p> <p>Uani qissimigaarneqarsinnaavoq taasiullugu Nanortalik-mmi guldisiorfimmi misilittakkavut, tassani sulisut amerlanerpaartaat 2009-mi matuneqarnissaata tungaanut Canada-minngaaneersuullutik. Namminersorlutik Oqartussat ajornartorsiortoqarsimatillugu nalunaaruteqarfigineqarsimanngillat tassunga attuumassutilimmik.</p> <p>Cairn-ip 2010-2011-imi qillerillutik misissuinerannit nuani allaneesrunik 600-ut pallillugit sulisoqartoqarpoq. Cairn sulisut nunani allaneersut pillugit politikkeqarpoq innuttaasunut attaveqartarnerat annikinnerpaaffissaminiitinneqassasoq.</p> <p>London Mining-ip politikikkissani assingusumik ilusilersimavaa. Imaappoq tamanna Naalakkersuisunit akuersissuteqarfigineqassappat, sulisut nunami allamiut Nuummur illoqarfinnulluunnit allanut tikeraalaarnissaannut imminerisamik periarfissakitsuaraassapput. Malitarisassat kingusinnerusukkut qasukartinneqarlutilluunnit sukateriffigineqassanersut misilittagaajumaartussat takutikkumaarpaat.</p>
13	Aatsitassaatigut nunatsinni pillugit, nalilittut pigisavut pillugit qanoq atorineqarnissaannik pilersaarutit qanoq isikkoqarpat? Ima paasillugu, tulleriarineq qaqugulu pisuussutit sorliit atorineqassanersut toqqaasariaqalersumaarpugut?	RD	<p>Kalaallit Nunaanni pisussutit uumaatsut pillugit atuinissmut pilersaarutit politikikkut uulia- aatsitassarlu pillugit pilersaarummi saqqumippat. Pilersaarutit kingulliit 2009-meersuuppit saqqummiunnearlutillu ww.nanoq.gl – ikkut. Maanna atuuttoq siusinnerusukkullu Naalakkersuisooqatigiissimasut anguniagaraat aatsitassarsiornermit inuussutissarsiorneq Kalaallit Nunaata aningaasatigut napatilernissaanut</p>

			tapertaassasoq. Piumasaqaatit pingaarnertit tassaavpput, pilersaarut suugaluarpalluunniit inuiaqatigiinnut aningaasatigut avatangiisimullu nammanneqarsinnaasuusaqartoq.
14	Ajutoortoqartillugu qanoq iliuuseqassaagut? Akineqarsinnaava?	LM RD	Umiaarsuit saviminissamik assartuisut nunarsuarmioqatigiit inatsisaat isumaqatigiissutaallu naapertorlugit malittarisassaqaassapput, taamaaliornermi piumasaqaataassaaq allaaserineqarluarsimasunik aqutsinermut- isumannaallisaanermullu pileraarutit umiaarsuarni. Innuttaasunik ataatsimiititsinermi nr. 3-mi VVM pillugu akineqarpoq. Suliffeqarfiit piumaffigineqarput isumannaallisaanermik piaareersimasussaataitanermillu pilersaaruteqarlutik ingerlatsissasut. Isumannaallisaanissamik pilersaarutitigut ajutoorsinnaanermik pinngitsoortitsiniaanissamut suliniutinik suugaluartunik tunngaveqartoq, piareesrimanissamik pilersaarutit ajutoortoqartillugu suliiunitissanit aallaaveqarpoq. Pilersaarutit qaqugukkuulluunniit nutartersimatinneqartuartassapput, taamaalillutik suliniutinut tmatigut maanna ingerlanneqartunut naapertuuttoqqullugit. Pilersaarutit nutartersimasuunissaanut Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik oqartussaasullu allat ingerlaavartumik nakkutilliipput.
15	Siunertaq: Suliffinnik ataavartunik kikkunnut pilersitsinissaq? - Iluaqut, takujuminaappoq kimut tunnersoq. - Nunani allaneersunut sulisunut + aningaasaqarnermut sammineq. - Nunani allanit suliaartortussanut inatsit, qanoq? - Allat aalaavigalugit pisuussutinik atuineq – piffissaq: ukiut 15 – taava taassuma kingornami?	RD	Anguniarneqarpoq Kalaallit sulisut ilaat ilinniarteqqinneqarsinnaassasut, sulisut Kalaallit pilersaarutini atorfinittaarnissaat eqqarsaatigalugu, suliniutit annertuut ingerlanneqalerpata. Suliffissat ataavartut ingerlatsinermi pissarsiassaassapput. Suliniut annertuut akileraarutitigut isertitsissutaajutigalugitk suliffissanik pilersitsisariaqaralarput, Kalaallinit siunissaq eqqarsaatigalugu suliffigineqarsinnaasunik. Taassuma saniatigut naatsorsuutaavoq pileraarutinit aallaaveqartunit isertitaaloqassasoq nunaqavissut suliffeqarfiutaanut isumaqatigiissuteqartoqarneratigut niuerutissatigut-kiffartuussinikkullu. Siunnersuutit eqqarsaatigalugit ukiaq 2012-imi saqqummiunneqartussat kisimik pineqarput, immikkut atugassat sanaartornerinnarmi piumasaqaatinut naammassinnittunut atuutinneqarnissaat. Taamaattumik inuit 5-ini pissutsit pineqartut ataanni sulisorineqassasut ataavartumik,

	<ul style="list-style-type: none"> - Oqartussaaneq immineq vs. (illuatngani) atuinissanut kajujuummissut - Sulisoqarneq – angissuseq – paasinninneq Aningaasarsiat- atorfearnikkullu atugasasat Kineserit atugaannut naleqqiullugu? - Sulisut nunani allaneersut malittarisassaliunnerat - ajornakusoorpoq - Norgemit misilittakkat pisariaqarput - Sunniutisat pillugit oqallinnissaq sivikippallaarpoq - Kalaallit Nunaata tamakkiisumik isigalugu pisuussutitut atuinissamut pileraarutigaa? Tulleriarineq + toqqaaneq) 	<p>soorluttaaq sulisorineqartussat tamarmik taama atugaqartinneqarlutik sulisorineqassasut, suliassaqaassaarmi snaartornermut attuumassuteqarnaviannngitsunik taamaattumillu immikkut atugassanut ilaanaviarnatik.</p> <p>Pisuussutitut uumaatsunik Kalaallit Nunaanni nassaassaasunik atuinissamut akuersinermi siunertaavoq soorunami, Kalaallit Nunaanni aningasariornikkut qaffassaanissaq taamaaliornikkut aningaasaqarnikkut nammineersinnaassusermik annertusaalluni. Kissaataavoq ineiartoreqn immineq napatissinnaasoq, Kalaallit sulisinnaasut annertusiarortumik pilersaarutini suliassanik tigummiartut immaqaluunniit suliffeqarfiit pilersaarutitut attuumassutillit.</p> <p>Soorlu qulaani allaaserineqarsimasooq Kalaallit Nunaanni sulisartut sulisitsisullu maannakkorpiaq annertussutisimikkut mikivallaarput immaqaluunniit piginnaasatigut amigaateqarput sanaartornermi suliassatigut kivitsinissaminnut suliniutini annertuuni pilersaarutaasuni. Siunertaavoq ilinniartitsinissaq ilinniartitseqqiinnissarlu KalaallitNunaanni sulisartut amerlanerpaat eqqarsaatigalugit, taamaaliornikkut pilersaarutini atorfiit ataavartut amerlanerpaat sapinngisamik atorfigilerniassammatigit ingerlatsilertoqarpat.</p> <p>Soorlu qulaani akineqartoq UKA2012-imi siunnersuut suliarineqassaaq (Suliassanut Annertuunut Inatsit) tassani pineqarluni, sanaartornermut siunnersuummi piumasaqaatinut naammassinnittunut atatillugu nunani allamiunik sulisussanik atuisoqarsinnaammat akissaatitigut atorfeqartitsinikkullu atugassarititaasut tunngavigalugit aammalu sulinermi akuersaarnartunik suliassamut attuumassutilimmik tunngavilersorneqarsimasunik atugaqartitsinikkut. Piumasaqaataavortaaq ingerlatseqatigiiffik piumasaqassasoq, pineqartunik qulakkeerinninnissaminut, sanaartortitsinissamut neqerooruteqartitsinikkut sanaartortitsinermillu saqqummiussanik agguassinermi.</p> <p>Taamatuttaaq piumasaqaataavoq sulisut akissarsiaat- atorfeqarnikkullu</p>
--	--	---

			<p>atugaat Kalaallit Nunaanni inatsisitigut maleruagassanik Kalaallit Nunaataluunniit nunarsuarmioqatinut piussaassffiinut akertiussanngitsut. Taassuma saniatigut akuersissutini ataasiakkaani tamani piunasaqaateqartoqartassaaq.</p> <p>Nunami allamiunik sulisunik aqutsineq akuersissutitigut malittarisassiuunneqassaaq. Nunami maaniinnissamut akuersissutitigut takuneqarsinnaassaaq nunami maaniinneq kisiat akuerineqartoq aatsitassarsiorfiup sanaartorneqarnerani. Nunani allamiut nunamiit aallaqqissapput sanaartorneq naammassippat. Nunami maaniinnissamut akuersissut allamik suliffittaarsinnaanermik piginnaatitsingilaq. Sulisitsisoq pisussaaffeqarpoq nunami allamiut sulisut Kalaallit Nunaannit aallaqqinnissaannut. Nakkutilliineq pineqartunut politiit ataani inissisimavoq.</p>
16	<p>Pisuusutip piiarneqarnissaanut piffissaliunneqarsimasooq pillugu, ukiuni 15-ini piiasqareerpat taava susoqassava?</p> <p>Imatut paasillugu, uagut massakkut pisariaqartitavut kisimik aallaavigalugit piiasoqassava?</p> <p>Qanorluunniit kinguaavut isumaqaralarpata, apeqqut pingaarutilik isummerfigalugulu aalajangiiffigilerparput</p>	LM	<p>Misissuinerit ingerlaavartut aatsitassarsiorfiup atuunera sivittortissagaa ilimanaateqarpoq, tunitsivissni pissutsit ajunngippata. Piffissallu arlaani aatsitassarsiorfik matuneqarumaarpoq. Matusineq, matusinissamut pielraarut akuerisaasoq naapertorlugi ingerlanneqassaaq.</p>
17	<p>Allassimavoq nunarput ukiut 15-it ingerlaneranni 28¹/₂ milliardinik isertitaqassasoq, naatsorsuutit inernerivaat, naatsorsuut pisinnaavarput?</p> <p>Aersuustigalugu excelimik. Taamaaliorluta takusinnaaniassagatsigu qanoq iliorluni saviminissap nalingata ukiuni 15-ini ineriartornissaa naatsorsuutigineqarnersoq, nalinga appassava immaqaluunniit qaffassava? Immineerluta excel suliarisinnaaniassagatsigu kisitsiffigineqarsimasooq paasissutissallu allat tamarmik 28¹/₂ milliardit anguneranut atorneqarsimasut, assersuutigalugu immineerluta kisitsisinik (akinik) assigiinngistunik</p>	LM	<p>Aningaasaqarnermut naatsorsueriaaseq tassaavoq Namminneq piginnittussaaffigineqartoq (intellektuel ejendomsret) Suliffeqarfiup Siunner-Sortaasup nammineq pigisaa, taamaattumillu tamanut saqqummiunneqarsinaanngitsooq.</p> <p>Naatsosruineri tunngaviit makkuupput:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akileraarutit tamarmik Kalaallit Nunaanni akileraartarnermut Inatsisit allannguutit kingulliit 9. November 2009-meersut naapertorlugit siulittuutigineqarput. - Kisitsisit saqqummiunneqarsimasut sulisussatut ilimagineqartut amerlassusaat atorfinni assigiinngitsunut inissitsiterneqarsimasut aatsitassarsiorfiup ingerlanneqarneranut attuumassutillit aallaaviupput.

	ikkussuisinnaaniassagatta. Pisinnaanerparput.		<ul style="list-style-type: none"> - Sanaartornerup nalaani kisitsisit pineqartut siulittuutigineqarput sulisussat amerlassusissaat akunnaallisarlugu aningaasarsiassaallu atorfikkaartumik inissisimavissaat aallaavigalugit. - Suliffiup akileraarutissai iluanaarutinit akileraarutissatut 30 %-iuvoq. Suliffeqarfiup akileraarutissaa missiliorneqarpoq tunitsivinni saviminissamut naligitinneqartussatut ilimagisat aallaavigalugit, kiisalu nalikilliliinerit aningaasaliissutinit aningaasartuutillu.
18	Eqqaaneqarpoq olivinisirofik Maniitsup eqqaaniittoq akiluttortitsineq peqqutalluni matuneqartoq, Isukasianimi naatsorsorneqarsimava saviminissap nalinga qanoq appartigippat matusisoqartariaqalissanersoq? Assersuutigalugu nunatsinni maani nalinginik malinnaarusukkutta, takusinnaagutsiguli nalissaata killissaa angugasuarneqalersoq, nammineerluta naatsorsorsinnaassavarput matuneqarsinnaanerata qallinera, nalingisa killissaa akilersinnaassusaanut qanillisoq. Taamannak	LM	Isua-ni pilersaarutip aningaasaqarnera nalilersorneqarpoq aningaasatigut periuseq SNC Lavalin-ikkunnik inerisagaq atorlugu (SNC Lavalin immikkut ilisimasaliipput). Misissuinermi eqqumaffigineqarput tunitsivinni pissutsit, assartuinermi aningaasartuutissat, sanaartornermi aningaasartuutissat, ingerlatsinermi aningaasartuutissat, tunisassiornermi immikkuualuttut, Kalaallit Nunaanni akileraarutissat, aningaasaliinikkut ilimagisat, tunisassiat tunineqarnerannut nunani pissutsit il.il. misissuinerit inernerisa takutippaat pilersaarut akilersinnaasoq, tunitsivissanilu misissuinerup siulittuutiginnigilaa saviminissap nalinganik peqquteqartumik piffissaliunneqartup iluani matusisoqartariaqalissasoq. Teknikkitigut periarfissaanngilaq, aatsitassarsioerniarluni pilersaarut taama angitigisoq nali ataasiinnaq saqqummiutissallugu aalajangiisuussusaq, paasissutissat atorneqartut katitigaanerat pisariusorujussuummat.
	Apeqqutit – EQUMATTAQ III		
19	Equmattatsinni uagut immikkut sammivarput inuiaqatigiinni najugaqarfinni innutaasunut qulakkeerinnittoqarsinnaanersoq isertitanit sunniutissanik. Tassani pineqarpoq annertuumik pilersaarummik suliaqartoqalermat, kiffartuussinissamik pilersuisussanik isumaqatigiissuiortoqassava, isumaqatigiissutit qulakkeerneqassapput, qanoq iliorluni isertitassat anguneqassappat?	RD	Aatsitassarsiorneq pillugu Inatsit naapertorlugu aatsitassarsiorfeqatigiit sapinngisamik sulisunik kalaallinik atuisapput taamatuttaaq suliffeqarfinnik nunaqavissunik pilersuinissaannik isumaqatigiissuiussallutik. Sakkussaq pitsaasoq atorsinnaasoq tassaava IBA-isumaqatigiissut/suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut suliffeqarfiup, Naalakkersuisut Kommunillu kalluarneqartoq(ut) akornanni atsiqatigiissutigineqartussaq. IBA-isumaqatigiissut naapertorlugu anguniagassanik aalajangiussisoqarsinnaavoq kalaallit suliffeqarfiutaannit kiffartuussinernik pisinissamik atuinissaq pillugu, anguniagassarlu kalaallit sulisorineqarnissaannik. Naalakkersuisut Kommunillu suliasarissavaat nakkutilliineq anguniakkat

			<p>anguneqarsimanersut qanorlu annertutigisumik atorpeqarnersut. Apeqqutaalluni anguniakkat sutigut angunearsimanersut isumaqatigiissusiornerit aallartinneqassapput qanoq iliorluni kalaallit suliffearfiutaat sulisullu akuunerat nukittorsarneqarsinnaanersoq. Isumaqatigiissutininik aatsitassarsiorfeqatigiit neqeroorutaat eqqarsaatigaugu piumasaqaataasaaq pimoorussamik periarfissaqassasoq kalaallit suliffeqarfiutaasa neqerooruteqarsinnaanisaat ajugaaffigialugillu isumaqatigiissutit.</p> <p>Isertitat angunearsinnaapput akileraarutigut, Kalaallit suliffeqafiutaasa pilersuisunngortinneqarnerisigut siunissarlu eqqarsaatigalugu kalaallit sulisartut pilersaarutini atofrreqartinneqarsinnaapput.</p>
20	<p>Ataqatigiissaasoqassava, apeqqutigineqarpoq. Qulakkeerusuneqarpoq, naammaginnartinneqarnanilu isertitsisoqanngippat pisut tamarmik akornanni.</p>	RD	<p>Oqartussanit piumasaqaataasaaq isumaqatigiissutit ilaat aggulunneqarnissaat, taamaaliorluni suliffeqarfiit mikinerit kalaallinit pigineqartut neqerooruteqarnissaminut periarfissaqaaqulugit suliassat ilaannut. Taamaattoq isumaqatigiissutit angisuut ilaat, assersuutigalugu akuiaaviup sananeqarnissaa nunai allamiunut tunniunneqarpat, taava kalaallit suliffeqarfiutaat pilersuinissaminut periarfissaqassapput. Pilersuisut Kalaallinit pigineqartut soorluttaaq nunai allaneersunit soorunami iluanaarutiminnit akileraartassapput, taamaattumi suliffeqarfiit akileraarutaatigut snaartornermi isertitaqartoqassaaq.</p>
21	<p>Qanoq iliorlunisumaqatigiissutitigut pittuttuisoqarsinnaava qulakkeerniarlugu isumaqatigiissutiniit qimarratiginninnginnissaat, eqqartorparput isumaqatigissutitigut pituttuinikkut qulakkeerinntoqarsinnaanersoq. Uani eqqarsaatigaavut pilersuisussat, isumaqatigiissusiorfigigaanni, qanoq iliorluni pituttuisumik isumaqatigissusiorortoqarsinnaava qimarratiginnittoqarnissa pinngitsoortikkumallugu, London Mining isumaqatigiissutimit qimarratiginnitsikkumanagu.</p>	RD	<p>Isumaqatigiissutit inatsisitigut pituutippat. Neqeroorutimik sanaartornermut suliaskanillu tunniussinermi tunineqarnermi inasisit naapertorlugit kisimik suliarineqarsinnaapput. Aalavittut piumasaqaateqartoqassaaq sanatsitsisup sanaartortussalu akornanni akissaannik isumaqatigiissuteqartoqartarneranut assingusumik isumaqatigiissutininik FIDIC-ip (Fédération Intenationale Des Ingénieurs-Conseils) immaqaluunnit assingusumut toqqammaveqassapput. Pineqartut imaqarput aamma maleruagassanik qanoq iliorluni pilersuisusat ”isumaqatigiissusiorfigineqassasut”.</p>
22	<p>Naqissuserusupparput: Pingaaruteqartorujussuuvoq ataqatigiissarisooqarnissaa kiffartuussisussanut isumaqatigiissusiorortoqarnerani, assersuutigalugu</p>	LM	<p>London Mining pilersaarummut 100 %-imik piginnittuuvoq akisussaallunilu aatsitassarsiorfissamut sanaartortoqarnerani ingerlatsinermilu, London Mining-imut pisariaqalissappat</p>

	kikkut kiffartuussissutinik sunik tunisisinnaappat? Kiffartuussissut suna kiffartuussissutigisinnaavaat? Pineqartut aqunneqarnissaat apeqquserneqarpoq, iluamik aqunneqarsinnaanersut pilersaarut taama angitigisoq.	RD	isumaqatigiissummut peqataatitsinissamik sukumiisumik pilersaarutip ilusissaanik suliaqartitsinissamut, suliassanik unamillertitsinissamut piareersaanermi, neqeroorutit takkuttut nalilersorneqarnissaannut innersuussutissanilu siunnersuuteqarnissamut kikkut isumaqatigiissuteqarfigineqassanersut, soorluttaaq nakkutilliisuullutik pitsaassutsimillu sanaartornermi qulakkeerinnillutik London Mining sinnerlugu. London Mining-ip sulisui suliap ingerlanneqarnerata nalaani tamarmi peqataassapput. Suliffeqarfiit ataasiakkaat pilersuinissaminnik neqerooruteqartut nammineerlutik akisussaaffigissavaat qulakkeernissaa isumaqatigiissusiunnginnisartik suliassamut naammassisinnaangisaminnut.
23	Ernummatiginearportaaq Kalaallit Nunaanni piginnaanilinnik naammattunik peqarnersugut, isumaqatigiissummi suliassaq taama angitigisoq naammassisinnaassallugu?	RD	Saviminissamik piiaviliornissaq pilersaarutavoq ima angitigisoq Kalaallit Nunaanni sulisussat tamakkerlutik pissiarsiarineqarsinnaanaviangiivillutik. Tamannami aamma kissaatiginarnaviangilaq, Kalaallit Nunaata sinneranit ilinniarsimasut millugutissammagit. Periarfissalli isumaqatigiissutinut anginerit ilaannut annertusaniarlugit suliffeqarfialunnguit Kalaallit Nunaanni ataatsimuulersimapput, taamaalillutik namminerpiaq neqerooruteqarsinnaaqullutik. IBA-isumaqatigiissutikkuttaaq aalajangersarneqassaaq London Mining qanoq iliorluni kalaallit suliffeqarfiutaannik qulakkeerinnissasoq suliassat ilaannik naammassisinnaasaannik akuulersitsinissaminik. Kommuneqarfik Sermersooq, London Mining aamma Kalaallit Nunaanni Namminersolutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissutitigut piumasartoqassaaq suliffinnik misiliiffissanik pilersitsinissamut, taamaaliorluni Kalaallit Nunaanni siumut isigaluni suliniutinut aannertuunut allanut sulisussanik pilersusinnaaqqullugu.
24	Aamma Kalaallit Nunaat ikiortissarsisinnaanersoq, assersuutigalugu oqaatigigutsigu nunarsuaq tamakkerlugu suliffeqafissuarnut isumaqatiginninniarnissamut	RD	Misilittakkanik snarfisoqareerpoq isumaqatigiissutinik suliffeqarfissuarnut atsioqatigiinnernut. 2011-mi Cairn-ip misissuilluni qillerinerani kalaallit suliffeqarfiutaat 100-ut pileraarummut attuumasuteqarput.

	<p>misilittagaqarpallaarnata, nunatsinni maani piginnaanillit pigaavut?</p>		<p>2011-imi suleqatigiinnissamik isumaqatigiissusiornermi Cairn-imut ilanngullugu ilinniarnermut aningaasaatearfik pilersinneqarpoq, tassunga qinnuteqartoqarsinnaalluni ilinniarnermut attuumassutilinnut assigiinngitsunut siunertalinnik tapertinniartaanni. Ilaatigut Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannut tapiissuteqartoqarpoq, nalinginnaasumik isumaqatigiinniariaatsinut avataanilu uulisornermut isumaqatigiissusiornermut pikkorissaanissamut. Ilutigitillugu kiffartuusineramik pilersuisunut isumasioqatigiissitsisoqarpoq pileraarutillu allat, peataasut periarfissaqartinneqarsimallutik Kalaallit suliffeqarfiutaasa ilaat qanoq iliuuseqarsimanersut. Suliffeqarfiit ilaat aamma toqqarsimavaat suliffimmik piginneqatigiilerniarlutik suliasanik pitsaanerusumik kivitsisinnaalerumallutik, suliffeqafiit allat aalajangertut pilersuisunngorusullutik. Taassuma saniatigut Naalakkersuisut upperaata suliffeqarfippassuaatigut suliffeqarfinnut angisoorsuarnut isumaqatigiissusiorsinnaanermik piginnaasaqartut.</p>
25	<p>Ilanngullugu oqallisigaarput: isertitanut maanna akiusut aallaavigineqarpat, taavat tamakkiisumik 30 milliardit sinneraat, taamaattoq iluatsissanngippat sunniutipalaat inuiaqatigiinnut naatsorsorneqanngillat, suliat kinguneranik naatsorsuutitut taaneqartartut, suut kingunipiluusinnaappat ingerlanerliortoqassappat?</p>	<p>LM RD</p>	<p>Suliffeqarfiup sulisullu akileraarutissaat missingiorneqarput tunitsivinni akit saviminissamut ineriartornissaannut ilimagisat ingerlatsinermilu aningaasartuutisat naapertorlugit.</p> <p>Aatsitassarsiorniarluni pilersaarutit ukiorpassuarni ingerlasussat ilimagineqartut tunngaviatigut allaasumik tiguneqassagunarput pitsaasumik ajortumillu aningaasartuutitigut isertitassatigullu. London Mining-ip iluanaarutaa akileraarutaasussaq taamaalillunilun Kalaallit Nunaannut akileraarutit saviminissap nalinganit sunnerneqartassaaq. Saviminissap nalinga apparpat iluanaarutit akileraarutaasussat taamaalillunilu suliffeqarfiup akileraarutissai Kalaallit Nunaannut appassapput. Illuatungaanilu, saviminissap nalinga qaffappat iluanaarutitigut akileraarutissat taamaalillunilut suliffeqarfiup akileraarutissai qaffassapput. Suliffeqarfiup akileraarutissai eqqarsaatigalugit Kalaallit Nunaat London Mining-ituulli saviminissap nalingata allanngorarnernit ajunaaruteqartassaaq iluanaaruteqarlunilu.</p>

			<p>Saviminissap nalinga annikittuinnarmik allanngoraruni aatsitassarsiorneq ingerlatiinnarneqassaaq allanngortinnagu aatsitassarsiorfillu sulisunik atorfeqartitsiinnassaaq kiffartuussinernillu pisisarluni Kalaallit Nunaanniit pilersuisunit. Namminersorlutik Oqartussat taaamaalilluni isertitassaannik qulakkeerinniffigineqassapput assersuutigalugu inuup sulinermini isertitaanit- suliffeqafiullu isertitaanit akileraarutigut, ilaqutaarippanguillu isertitaqarnissaat qulakkeerneqarluni. Isertitat katillugit allanut sunniuteqassapput inuiaqatigiinnut avatangiisaasunut, kaaviartitsinerannik annertunerusumik qulakkeerinnilluni Kalaallit Nunaannullu isertitatigut.</p> <p>Saviminissap nalinga apparujussuassagaluarpat aatsitassarsiorfillu allaat immaqa annaasaqaatitalimmik ingerlanneqarluni, taanna matusinnaassaaq.</p>
26	Aamma amigaatiginnearpoq assersuutigalugu nunait allanit misilittakkat, assersuutigalugu matumatut ittuni pilersaarutini annertuuni ingerlanerliulertoqartillugu, qanoq ittoqarsimava, assersuutit amigaataapput.	RD	<p>Aatsitassarsiorluni pilersaarut amigaartoruteqarluni ingerlalersimatillugu assigiinngitsunik pisoqarsinnaavoq. Pileraarutip immikkuullarissup qanoq ituunera apeqqutaalluinnarpoq, sunalu ingerlanerliutaanersoq. Taamaattumik assersuussiuminaappoq nunani allani aatsitassarsiorfinnut. Iluatsitsiffiuguni aatsitassarsiorneq allangortinnagu ingerlatinneqaannassaaq, ajunaaruteartoqaraluaanniluunniit. Ajuissumik psioqartillugu aatsitassarsiorfik matuneqassaaq. Apeqqutaavoq pissutsit pitsaanngitsut sivikittuunnaanissaat naatsorsuutigineqarnersoq, aatsitassarsiornermillu ingerlatsisoq suliffeqarfik aningaasatigut nukittuujunersoq, taamaalilluni ”akissaqarluni” ajunaaruteqarluni ingearlsisinnaanissaminut piffissami aalajangersimasumi. Assersuutigalugu ingerlatsineq amigartooruteqarfiugaluarpalluunniit kaaviiartitanit akileraarummik akiliisoqartassappat akileraaruseeriaatsimut ilusiliaq aamma pingaaruteqarsinnaavoq. Apeqqutaasinnaavortaaq aatsitassarsiorfimmuut qanoq annertutigisumik aningaaliisoqarsimanersoq. 10 milliardit pallillugit aningaasaliisoqarsimatillgu aatsitassarsiorfimmuut suliffeqarfiup aningaasartuutini soorunami qulakkeerniarsarissavaa matunagulu</p>

			pilersaarut ukiuni ataatsimi marlunniluunnit amigaartooruteqarluni ingerlanneqarsimaguni. Kisianni ukiut arlallit amigartooruteqartuaannassaguni soorunami ingerlatseqatigiiffiit arlaannaalluunniit ingerlaqqissinnaanngilaq.
27	Tutsuiginassuseqassappat, pilersaarut ingerlanneqarpat inuiaqatigiinni uppernartumik assersuussinerit soorlu sulinermit atukkat, qanoq iliorluta qulakkiissavarput Sierra Leone-mitut pisoqannginnissaa? Ikiorneqarsinnaannatalu, sumiit ikiorneqarsinnaavugut?	RD	Ilumoorpoq London Mining aamma nunani allani pilersaruteqarmat assersuutigalugu Sierra Leone-mi Afrikap kitaani. Nuna piitsuvoq inuiaqatigiillu sorsunnerannit nalaanneqarsimalluni ukiorpassuarni. Taamaattumik pissutsit assersuukkuminaapput. Pissutsit sulisunut nunaqavissunut tunngasut ilaatigut sammineqarnikuupput. ISA-isumaqatigiissut/suleqatigiinnissamik isumaqatigiissut London Mining, Kommuneqarfik Sermersooq Naalakkersuisullu akornanni anguniagassiisoqassaaq nunaqavissunik sulisunik suliffeqarfinillu atuinnissamik. Ukiup tamaasa nalilersoneqartassapput anguniakkat anguneqarsimanersut, iliusissallu suut pisariqartinneqarnersut anguniagassat anguneqarnissaannut. Tamatuma saniatigut aatsitassarsiorfiup suulluunniit nunami maani sulinermit avatangiisinut inatsit malittussaavaa, tamannalu nakkutilliinikkut il.il. qulakkeerneqassaaq.
28	Arlaat aamma ernumasorujussuupput ajorsareersimasoraluta piginnaasatigut nunatsinni amigaateqarnerput peqqutaalluni, soorlutaaq ernummatigineqartoq isertitaqalissagaluarutta, assersuutigalugu suliasanit annertuunit taama ittunit isaatitsilissagaluarutta suliasanit angisuunit aningaasaateqarfeqaraluarluta ernummatigineqarpoq isertitat ilaat nunanut allanut ingerlaarnissaat, nunatsinni Hollandsk syge-mik nalaatqartoqarnissaa, qanoq miliorluni tamanna aqunneqassava? Piareersimavugut arlaatigut taamaattoqassappat aqutsinissatsinnut? Aaqqissuussisimanitsinni pissutsit piareersimappat taama nalaataqartilluta aqutsinissamut?	RD	Aningaasaateqarfik pilersinneqarpoq tamannarpiaq inuiaqatigiinnut siunertaanngitsumik aatsitassarsiornermit sunniuteqaqqunagu, akit nalingisa qaffaariapiloornissaat akissatillu, soorlutaaq qulakkeerumallugu kinguaariit siunissami isertitanit iluaquteqarnissaat pitinniarlugu. Kalaallit Nunaanni aatsitassanit isertitanit aningaasaateqarfik-mi inatsimmi allasserineqarpoq maleruagassat qanoq aningaasaateqarfiup aningaasaataa atorneqassanersut. Aningaasaateqarfimmit aningaasaatit atorneqassatillugit Inatsisartuni ilaasortat amerlanerussuteqarlutik tunuliaqutseeqqaartariaqarput.
29	Akilerartarnermut pissutsit amma	RD	Akilerartarnermut aqutsisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq ”Nunani

	<p>oqallisigineqarput, assersuutigalugu sanaartornerup nalaani, piffissami tassani Kineserperassuit tikissapput, tamakku pillugit qanoq akileraaruseersiaaseq aaqqissuunneqarpa?</p> <p>Ilaatigut oqartoqarpoq immaqa ukiup affaa maaneereerunik akileraartalissasut, immaqaluunniit?</p>		<p>allaneersut suleqatit naatsorsuutigineqartoq sulinermit isertitanit akileraarutissanut inatsimmi atuuttumi ilanngaatitaqanngitsumik akileraartarnissamik maleruagassamut ilaatinneqassasut”.</p> <p>Akileraartarnermut aqutsisoqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq: ”mannamut ima isikkoqarpoq, tassa sulisut tamangajammik Kalaallit Nunaanni akileraartassasut ulloq siulleq Kalaallit Nunaannut tikinnerminniit. Sulisut sivikitsumik atorfeqartinneqartut ikittuinnaat nuna aggerfitsik akileraarfigisassagunarpaat, tamannali immikkuullarilluinnartuussaaq.”</p>
30	Akit qanoq appartigisimasariaqarpat matusisoqartariaqalissappat?	LM	Apeqquut 18 takuuk
31	<p>Qanganitsanut pissutsit aamma eqqaaneqarput, siulivummi kangerlunni inuusimapput soorluttaaq qallunaatsiaat, tamakku nalunaarsorneqarpat? Ajoqusersornissaannulluunniit piareersimavugut?</p>	<p>LM</p> <p>RD</p>	<p>Kalaallit Nunaanni Katersugaasivimmit pilersaaruteqarfik 2008-2009 aamma 2011-imi misisuivigineqarpoq. Qanganisarsiornermi misissuinerit september – november 2011-imi aqqusinissaq talittarfimmiit kuussup ikaariaannut nr. 1-imut (Maqqaq qulleq) tikilugu ingerlanneqarput. Qanganisarsiornermi misissuinerit september 2011 qanganisaqarneranik malussarfiunngilaq. Kalaallit Nunaata Katersugaasivia Toqqorsivalu kuussuup ikaariaaniit aqqusinissap sinneranik tunisassiorfissaq angullugu missuinertik 2012-ip aasaanerani naammassivaat. Inerniliinerup misissuinermit pineqartumit takutippaa qanganitsanik tamanna soqanngitsoq.</p> <p>Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfiup asimi maleruagassaanni allassimavoq, itsarnitsanik nunamiittunik nassaartoqassagalarpat ingerlatseqatigiiffiup misissuinermit immikkoortup ingerlanerani Nunatta Katersugaasivia ilisimatissagaa. Tamatuma saniatigut ingerlataq nassaarineqartumit qanoq ungasitsiginissaanut kiisalu itsarnitsat sorliit eqqissimatitassatut isigineqartarnissaannut tunngatillugu aalajangersimasunik maleruagassaqarpoq. Maleruagassat taakkua aamma sanaartornerup aamma ingerlatsinerup immikkoortuini London Mining-imut atuuttussaapput.</p>
32	isornatorsiuut: Isorineqaqaaq workshop-ini	KK	Tusarniarneqartut periarfissinniarlugit nammineerlutik

	aqutsisoqannginnersoq, aqunneqarnata sammiveqarnata oqallinniarsarigatta.		isummernissaminnik aqunneqaratik.
	Apeqqutit – EQUMATTAQ IV		
33	Siunissaq pillugu nutaanik inussutissariutitik pisariaqartitsivugut, utoqqartavut inuiaqatigiinni amerliartuinnavipput, ilinniarsimasortavut naammangillat, taamaattumik inuussutissariutitik nutaanik pisariaqartitsivugut. Apeqqutaaginnarpoq akissaa, qanoq uatsinnut akisutigissanersoq.	RD	Ilumoorpoq Kalaallit Nunaanni inussutissariutitik nutaanik ineriartortunik pisariaqartitsisoqarnera, aalisarnerup kisimiilluni aningaasatigut toqqammavipput qulakkeersinnaanngimmagu atugarissaarnissarput. Assaat ikiliartuinnavipput utoqqarnikmeeqqanik inuusuttunillu sulinnngitsunillu allanik isumaginnittussat. Nnaanngilagut arlariinnik aningaasatigut aallaavilimmik aqqissuusaq nutaanillu inuussutissarsiuutit inerisaanissaq pisariaqartipparput ilinniartitaanikkut neqeroortussavut inuusuttortatsinnut, peqqinnissaqarfiit pitsaanerusut, innuttaaqataasut sanngiitsunut suliniutivut il.il. ineriasartuassagutsigit. Soorunami naleqarpoq – sunaluunniit maani nunami akeqanngitsuunngilaq. Kalaallilli kultoorikkut kinaasutsikkut nukittoqaagut, uppersereerparput.
34	Ataatsimiisitseriaatsimullu isornartorsiunermit ilutigitillugu aamma eqqaaneqarpoq nammineq pisuusugut, takkuttut amerlassusaat qiviaannarutsigu? Takkuttut amerlanersaat atorfilittaapput Naalakkersuisoqarfinniit immaqaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit, uatsinnut aamma satittariaqarparput isornartorsiuneq, innutaasugummi ataatsimiisitsinernut peqataajuannarneq ajoratta.	RD	Ilumoorpoq ataatsimiisitsinernut innuttaasut peqataajartortarnissaat pingaaruteqarmat inuiaqatigiit siunissaanut oqallisissiat pingaarutillit oqallisissaatillugit. Innuttaasunik ataatsimiisitsinerit paasissutissanik aallerfiusinnaapput, oqallifuisinnaapput immaqaluunniit ukutut atatsimiisitsinerullutik tusarniaanermut attuumassutillit London Mining-ip Isua-ni pilersaarutaattut ittut, tassani immikkut sammineqarlutik innuttaasut ernumassutiminnik naatsorsuutigisaminnillu saqqummiussisinaanerat. Innuttaasunik ataatsimiisitsinerit sisamat ukua tusarniaanermut ilaapput, eqikkaanerillu ataatsimiinnernit atorneqassapput London Mining-imit Naalakkersuisunut saqqummiussassatut suliat allat assigalugit.
35	Taassuma saniatigut eqqartorneqarportaaq qanoq iliorluta maanni nunami ilisimasaqalissanersugut? Pilersaarut una takuinnarutsigu DK-mit paasitsinneqarpugut Kapisilinni qanoq isumaqartoqarnersoq, Nuummi qanoq isumqarnerisugut. Qaagu nammineerluta ilisimasaqalissagatta? Qanoq iliorluta tamanna	RD	London Mining ataatsimiisitsisaqattaarsimavoq paasissutissiisoqarluni saviminissamik pileraarut pillugu november 2011-imili paasissutissiivik illoqarfimmi ammarneqarpoq, innutaasut soqutiginnittullu pilersaarut pillugu pissarsiniarfigisinaasaat. Tassunga ilangullugu London Mining nittartagaqarpoq, paasissutissnik imalik kalaallisullu atuagassanik soorluttaaq danskisut tuluttullu. Taamatuttaaq aatsitassaq pillugu aallakaatitassinaik takutsitseqarttaartoqarpoq KNR-ikkut Isua-ni

	qulakkiissavarput?		<p>pilersaarut aamma eqqartorneqarluni. Naggataatigut tusagassiorfiit naqitat TV-lu pilersaarut eqqartortarsimavaat soorluttaaq isiginneriaatsit assigiinngitsut pineqartumut tunngasut ukiumi kingullermi. Periarfissagissaarsimavoq paasissutissanik pissarinissamat apeqquteqrnissamullu.</p> <p>London Mining Kapisilinni pasititsiniaavoq. Ilutigitillugu Grontmij Kapisilinniinnikuuvoq apersuinerit ataatsimiisitsinerillu ingerlallugit VSB-imik suliaqarnermut ilaatillugu. Inernerat VSB-mut nalunaarummi takuneqarsinnaavoq.</p>
36	Aalisarnej eqqaaneqarpoq, tamana Danmarkimiippoq, equmattatsinni aalisartortaarpugut, kaaviaartitsineq Danmarkimi ilutigitillugu nassuiaatigaat qnoq annertutiginersoq nunatsinnut sanilliullugu. Aamma maani, qanoq iliorluta aatsitassasriornej pillugu ilisimasanik nunatsinni peqaannarnissarput suliarissavarput?	RD	<p>Danmarkimi aalisarnej 1960-ikkuunniilli allanngornerujussuarnik aqqusaarneqarpoq. Danmarkimi nunap ilaannut aalisarnej inuussutissarsiutitut pingaaruteqarsimaqaaq. Tamannali qanganngorpoq. Aalisartunut talittarfiit ikilinkooqaat. Inussutissariutimik taamaattumik allanngortiterineq suliffinnik naleqarpoq. Piginnaasalli tassaninggaaneersut paasinarsivoq inussutissariutini allani atorluarneqarsinnaasut – Danmark-imi inuussutissariutit nutaat – assersuutigalugu imaani anerisaatinik pilersitsineq aserfallatsaaaliuinerlu ululiasiornermillu inerisaanermi danskit Nordsømi uuliamik nassaarnerisa malitsigisaanik suliffissani nutaani.</p> <p>Kalaallit Nunaanni aalisarnermi inuussutissarsiornermi allanngortiterisoqarpoq raajartassanillu ikililerisoqarluni. Suliffinnik naleqassooq – taamaattoq Cairns-ip misissuillutik qillerinerat piginnaanilinnik aalisartortatta pigisaanik atorfissaqartitsisoqassasoq takutippaa. Soorunami aamma pisariaqarpoq unamminartunik tikilluaqqusinissarput soorlu suliasat nutaat pineqartut naammasineqartussat piumasarigaat.</p> <p>Aatsitassariornermik ineriartortitsineq uatinnut nutaajuvoq, uninnganngilagulli nunatta pisuussutaanik sumiissuseriuinertinni, aatsitassanik tunitsivinni nalinginnaasumillu inuussutissariornerup tamakkiisumik ineriartornera nakkutigaarput, ilinniartitaanernit pearpugut aatsitassasiornermut immikkut sammitinneartumik, ilaatigut aatsitassarsiornermi ikiortitut Aatsitassasriornej pillugu ilinniartitaaneq.</p>

37	Ilutigitillugu eqqaaneqarpoq Prhus Universitet-i, oqaatigineqarluni aatsitassat pillugit isumaqatigiissut nutaaq naapertorlugu taanna ilisimasaqarfinngortinneqassasoq, eqqumiippoq taanna nunatsinniitinneqanngimmat.	RD	DCE – siornatigut DMU-jusoq ilumoorpoq Århus universitet-imiimmat – ilumoorportaaq ilisimatuut ilisimasaqarfimmeersut aatsitassaq pillugu isumaqatigiissummik atsioqartigissuteqarsimammata – isumaqatigiissutaavorli Aatsitassanut Aqutsisoqarfiup DCE’p immikkut ilisimasaanik avatangiisit pillugit aatsitassarsiorniarluni pilersarummik qinnuteqartoqassatillugu atuisinnaanerannik. DCE suiassanut immikkut avatangiisit pinngortitarlu pillugit ilisimasaqarpoq, ilisimasat Kalaallit Nunaanni pigineqanngitsut. 2011-imi DCE-mut isumaqatigiissuteqartoqarpoq Kalaallit Nunaanni Pingortitalerivimmut ilisimasaniq tunniussisoqassasoq taamaaliorluni Pinngortitalerivimmit DCE’p suliai tigujaartuuarneqarnissammata.
38	Malugniarneqarportaaq Aatsitassarsiorneq pillguu inatsisip siunertaa allaaserineqarsimasoq nunatsinni suliaqartitsinerulertussatut. Unnummut tamanna saqqumiunneqarpoq. Illuatungaaniit Naalakkersuisoqarfimmit inatsisissaq suliarineqarpoq pilersinneqarniarlutik suliasat annertuutut taaguuserneqartut milliardit sinnerlugit nalillit nunani allamiunik akikitsunik sulisoqarsinnaanerannik periarfissalinnik. Apeqquserneqarpoq, suna eqqortuua?	RD	Pingaaruteqarpoq pissutsit sanaartornermi atugassat ingeraltsinermit avissaanngatinneqarnissaat. Ilumoorpoq aatsitassarsiorneq pillguu inatsimmi allassimasoqarnera aatsitassarsiorniarluni suliat/pilersaarutit kalaallinik sulisunik inuussutissariortunillu sapinngisamik atugaqassammata – Piffissaq sivisunerusoq eqqarsaatigalugu siunertaavoq sulinermi inuussutissarsiuteqartut pilersaarutini suliasanik tigusinissaat. Tamanna ingerlatsinerup nalaanni pissaaq suliasat ataavartunngorpata. Sanaartornerup nalaanni pilersaarutit piomasaaqatit immikkuularissut tunngavigalugit neqeroortigineqarsinnaanerat periarfissaassaaq, Suliassanut Annertuunut Inatsimmi ukiakkut 2012-imi suliarineqartussami allassimasut naapertorlugit. Piomasaaqatit immikkuullarissut sanaartornerup nalaanaani atuutissapput inatsimmi allassimasut. Sanaartornerup nalaanni pilersaarut sulisartunik assigiinngitsunik piginnaasalinnik 300-3000-inut amerlassusilinnik pisariqartitsissaaq. Kalaallit Nunaat sulisartunik taama amerlatigisunik sanaartornerup nalaanni pilersuisinnaanngilaq. Taamaattumik pisariqassaaq sulisartunik nunani allaneersunik tikisitsinissaaq, sanaartornermik suliaqartussanik, kalaallinullu sulisartunut suliffeqarfinnullu suliasaqarluassaaq aamma.
39	Suliassanik pilersitsissaaqut immaqaluunniit nunait allanit sulisunik akikittunik pissarsissaaqut?	RD	Aatsitassarsiorniarluni ineriartornera inussutissarsiutitut siuariartortut eqqarsaatersuutaavoq aalisarnerup iluani allangortiterinermi sulisunik aalisarnermik suliaqarunnaartunik pissarsisussatut eqqarsaataasoq.

			<p>Ilutigitillugu ineriartornerup aatistassariornerup iluani suliffeqanngittunut suliffissanik pilersitsisinnaassaaq. Taamaattoq sulinermik inuussutissariortortavut piginnaasamikkut amigaateqarput inussutissariutip ineriartortup aatsitassarsiornerup pisariaqartitassaanik, taamaattumik tikisitanik pisariaqartitsisoqassaaq.</p> <p>Tassunga ilutigitillugu pileraarutinut angisuunut attaveqaqatigiittarnikkut aaqqissuusinerlannut annertuumik sulisussanik nunai allamiunik tikisitsinissamik pisariaqartitsisoqassaaq. Taamaattoq isumaqatigiissut (IBA) kalaallinik suliassanik tigusinissamut nukittorsaassaaq.</p>
40	<p>Naggataatigut maluginiarneqarpoq apeqqutit arlallit kingullermik saqqummiunneqartut aatsitassarsiornermut aqutsisoqarfiup aallartitaanit akineqarsimannngitsut, akissutigineqarsimasullu naammaginannngitsut.</p>	RD	<p>Apeqqutit tamarmik sukumiisumik naammaginartumillu akisinnaajumallugit innuttasunik ataatsimiisitsinerni piffissamik annertuumik atuisariaqassaaq. Taamaattumik aalajangerneqarsimavoq apeqqutit akissutaat allaganngorlugit saqqummiunneqartassasut. Iluqaqta uaniippoq akissutit sukumiinerusumik ataqatigiittumillu saqqummiunneqarsinnaanissaat, innuttaasulli akissutit pissarsiarisinnaassammattigit atuarlugillu inunnut ataasiakkaanut soqutiginaatillit.</p>
	Apeqqutit – EQUATTAQ V		
41	<p>Qaqugu qinnuteqaat akissutissarsissava? Aappi naaggaluunniit. Akissuteqartoqarnissaa naatsorsuutigivittariaqarparput.</p>	RD	<p>Aalajangivinnissaq Naalakkersuisuniippoq. Qaqugu tamanna pissanersoq ilisimaneqanngilaq – apeqqutaajumaarpoq suliffeqarfiup qaqugu tusarniaanernit akissutit tunniutissaneraat VVM-imik VSB-millu inaarutaasumik suliat qaqugu nassitissaneraat. Taassuma kingorna pisortanit suliarineqassapput Naalakkersuisunut tunniunneqartinnatik. Innuttasut soorunami paasitinneqarumaarput Naalakkersuisut aalajangissuteqarniariarpata.</p>
42	<p>Tusarniaariaaaseq eqqarsaatigigutsigu, atorfilittat innuttaasullu taama amerlatigitillugit kaammattutigerusupparput siunnersuutigaluguluunniit Naalakkersuisullu Naalakkersuisoqarfiilluunniit aperalugit, innuttasut tasitsinneqarnissaminnik periarfisseqqullugit, isumaqarama isummaminnik nittaasariaqartut angenermikkut naaggarnermikkulluunniit, toqqissisimanarnerooqullugu amerlanerussuteqartut</p>	RD	<p>Naalakkersuisut aalajngertussaapput pileraarut akuerineqassanersoq itigartinneqassanersorluunniit. Tusarniaaneq naammassereerpat London Mining inaarutaasumik VVM-imut VSB-mullu nalunaarusianik suliaqassaaq, Naalakkersuisut inuiaqatigiinnut avatangiisimullu illersorneqarsinnaasumik pilersaarut suliarineqarsinnaanersoq tunngavileqqullugit.</p> <p>Naalakkersuisuussapput isummaminnik aalajngertussat suliniut annertoq akuerineqassanersoq itigartinneqassanersorluunniit. Taasititsisoqarnaviannngilaq. Qinersisartut ataasiakkaarlutik Inatsisartunut</p>

	naaggaarnersut, inuiaqatigiit paasiniassavaat piareernerlutik naaggaarnerlutilluunniit, taamaaliorluni Naalakkersuisut kisimik akisussaaffimmik tigusissanngillat. Paaserusupparput, apeqqu kaammattuullu nassuiaatigineqassasoq tusarniaanerit tullissaanni.		qinersinerminni taasisinnaannertik atuutitissavaat.
43	Equmattami oqallinnitsinni pissutsit qangatut ilissasut, Kalaaleq isiginnaartuinnangussalluni, oqartussanit akuerisamik tuaviortumik ingerlatsioqarluni naaggaroqarsinnaannanilu suliffissuaqarfiillu naaggarneqarsinnaannatik takkullutik, allaannginnami Kalaaleq qoqassineqartoq piffissaq sivikitsuaraaruaq atorlugu. Eqqartorneqarportaaq naqisimaneqarnermik misigisimaneq isiginnaartuinnaanerlu.	RD	Eqqaamassavarput Kalaaliusugut kisiartaalluta ”nunat inoqqaavini” nunarput pisuussutaalu tamakkiisumik oqartussaaffigilernikuugatsigik – uumasut uumaatsullu – tamallu oqartussaaqataanerat naapertorlugu Naalakkersuisunik qinigaqarluta innuttaasut sinnerlugit piginnaatinneqartoq aalajangiinissaminnut nunatta siunissaa ingerlanneqarneralu pillugu. Suliap ingerlanneqarnera eqqarsaatigalugu sivisoqaaq – suliffeqarfik ukiut amerlasuunngulersuni misissuisarsimavoq soqutigisaqatigiinnillu assigiinngitsunik innuttaasunillu oqaloqateqartarluni periutsit assigiinngitsut aqqutigalugit, ukiuni arlalinni tusagassiutitigut eqqartorneqallattaarpoq pilersaarutillu inissisimanerata assigiinngivaluttortai. Naalakkersuisut soorunami piumasaarinngilaat Kalaallit isiginnaartuinnangortinneqarnissaat – Naalakkersuisunit kissaataavoq Kalaallit peqataatinneqarnissaat, oqallinnermi peqataanissaat, periarfissanut tappinnissaat alloriarfigalugillu. Uaguttaaq pissutsit nunat uuliasiortut pisuut ilaasa atugaat kissaatiginngeqaarput aningaasat isaasut innuttaasulli peqataatinneqarpiannngitsut. Naalakkersuisunit pingaartueqartutut isigineqarpoq aalajangeeqataasuunissarput, toqqaanartumik sulisartutut immaqaluunniit sumiiffinni inussutissarsiutitigut.
44	Ernummatit ilaat: Nunatta pisut maanna aquppaat immaqaluunniit aqunneqarpugut? Naaggarsinnaantitaavugut immaqaluunniit arlaanni pisoqassava naaggaarsinnaanngisatsinnik? Malunnarpoq innuttaasut ernummateqartut.	RD	Siuliani apeqqutinut marlunnut akissuteqaatit takukkit.
45	Eqqartorneqarpoq aamma aggersaasarnerit	LM	London Mining-imit 2012-umi ammasunik paasititsiniannerit arlallit

	<p>paasititsiniaanernut pisartutu piffissaq kingulleq atorlugu.</p>	<p>RD</p>	<p>ingerlanneqarput (ataatsimiisitsinerit 7). Ataatsimiisitsinerit tamarmik sumiiffinni TV aviisillu atorlugit nalunaarutigineqartarput. Paasititsiniaanerit 7-it ataatsimiisitsinerit allat tusarniaanerit, workshop-it apersuinerillu saniatigut ingerlanneqarput , innuttaasut akuutinneqarlutik VSB-mik suliaqarnermut atatillugu. Taassuma saniatigut London Mining paasissutissiisarfirmmik februar 2012-imiilli ammatitsivoq, innuttaasut saaffiginniffigisinnaasaat pilerarut pillugu paasissutissiivigineqarusukkaani. Paasissutissiisarfirmmit allaffik ullut tamangajaasa ammasarpoq.</p> <p>Innuttaasunik ataatsimiititsinerit eqqarsaatigalugit tusarniaanermut atasumik ingerlanneqarput. Siulittuutigiuminaattuaannarmat qaqugukkut suliffeqarfik qinnuteqaatissaminnik tunniussissanersoq atuagassartai ilanngullugit, atuagassartaat nassiunneqarsimatinnagit nalunaaruteqartoqarsinnaanngilaq. Taassuma kingorna innuttasu periarfissaqassapput paasissutissanik misissuinissaminnut tusarniaasoqartinnagu. London Mining-imit qinnuteqaatip ullualunnguit iluanni tiguneqarnissaa naatsorsuutigineqartoq pillugu tusagassiutitigut nalunaarut ulloq 8. august 2012 Naalakkersuisut nassiuppaat, taamatullu innuttaasunut ataatsimiititsinissanut sisamanut piffissamut pilersaarut allagarsiunneqarluni, ilanngullugu innuttaasunut ataatsimiititsineq siulleq ulloq 27. august 2012 pissasoq.</p>
46	<p>Kulloori aamma allaasorujussuuvoq, Kineerit allarluinnarmik kullooraqarput, nunarsuaq tamakkerlugu sulinermi inussutissarsiuteqartuni taaguuteqartinneqarput ”tassa taakku atornerlutat”, ilisimavarput aamma atuakkiarineqartut kineserillu nunamut pigaangamik ”naalagaaffiup iluani naalagaaffittut” pisueqartarput. Maanna atuakkiarineqaleruttorput, nunatsinnilu taama ikereertigaluta, Afrikami pererpoq ernumassutissaqarpugulli ikeqigatta. Eqqartortariaqarparputtaaq tusarlugulu nunai allani qanoq pisoqartarsimanera? Sunniutit qanoq ippat</p>	<p>LM</p>	<p>Kiffartuussinissamut isumaqatigiissutit tamarmik nunarsuaq tamakkerlugu saqqummiussinikkut pisarput. Neqerooruteqartitsinerup naanissaata tungaanut, oqaatigineqarsinnaanngilaq suliasamik tiguisussaq sumi nunamit takkutissanersoq. Sanaartornerup nalaani naatsorsuutaavoq sulisut 2500 nunani allamiut missaat akunnaallisarlugu atorneqassasut. Sulisut tamarmik sanaartornerup ingerlatsinerillu nalaani najugaqarfinni avinngarusimasumi piaavissat eqqaani najugaqartinneqassapput. Kalaallit nunanilu kitaaneersut paarlakaajaattarnerat aatsitassarsiorfimmi sapaatit akunnerit 6-ikaassaaq / sapaatit akunnerit 3 angerlarsimasarlutik, ullormut sulineq akunnerit 12 aallaaviussalluni, sapaatip akunneranut ullut 7. Sulisussat Asiamiut paarlakaajaannerat sapaatit akunnerit 22-ikkaassaaq aatsitassarsiorfissami</p>

	<p>inuit taama amerlatigisut isaanerini? Kingueri inuiaqatigiinnut suuppat? Eqqartornerusariaqarparput.</p>	RD	<p>/ sapaatit akunnerit 4 angelarsimasassallutik, ullormut akunnerit 12 aallaaviulluni sulisassallutik, ullut 6 sapaatit akunnermut sulisarlutik. Paarlakaajaattarnerup sivisunerunera Asiamiunut peqqutearpoq angallavissaasa ungasinnerujussuat, sulisunut Asiamiunut nunani allani piffissami sivisuumi sulisuni taama periuseqarneq nalinginnaasuuvoq. Sulisunut tamanut atortorissaarutit najugaqarfimmi Canada-mi aatsitassarsiorfinni pitsaassutikkut qaffasinnerpaat atugassat naapertorlugit suliarineqassapput. Atortorissaarutit makku piginneqassapput: najugaqarfiit, peqqinnissaqarfik, IT, timersortarfiit, iggaviit sukisaarsaartarfiillu. Najugaqarfiit, nerisaqarneq isumannaallisaanermullu atortorissaarutit sulisunut akeqanngitsumik pigitinneqassapput, sulinerminni paarlakaajattarnerat, angallanneq atukkallu allat ersarissumik sussusersineqarsimasut.</p> <p>Eqqartorneqarlutillu allaaserineqarnikooqqaat kineserit sulinerminnigut inuussutissariutillit London Mining-ip pilersaarutaa eqqartorneqartillugu. Sanaartornerup nalaani imaassinnaavoq sulisartut nunai allaneersut amerlasuut kineseriusinnaanerit. Imaappoq, suliffeqarfiit/sanaartortitsisut annertooujussuarmik sanaartugassamik suliasanikkaangamik sulisussatik nammineeartutik nassartaraat. Sulisut pineqartut pissusilersuutit aalajangersimasut atorlugit tupeqarfimmi (najugaqarfimmi) sulisussaapput soorluttaaq angalannikkut nunamit nunamuullu. Tamanna Kalaallit Nunaannut kisimi atuutinnilaq, nunarsunarmilu allani suliasanik annertuunik suliasaqartillutik. Imaappoq aamma suliasaq naammassineqareerneratigut nuna qimattarpaat suliasamat allamut ingerlaqqillutik.</p>
	<p>Apeqqutit - EQUMATTAQ VI</p>		
47	<p><u>Ersarluppoq una oqaaseqaataanesoq</u> <u>apeqquteqaataanersorluunniit</u> Kalaallit Nunaata naatsorsuuserivianiit saqqummersitat upperissavagut naaggaluunniit? Saqqummiunneqarpoq suliffissaleqisut amerliartortut, utoqqaat amerliartortut, meqqaat amerlassusaat qaffakkiartortoq allarpasuillu</p>		<p>Ajoraluartumik nunatsinni suliffisaaleqineq qaffakkiartuinnavissimavoq. Ilutigitillugu utoqqaat meeqqallu amerliartortut. Taamaattumik pisariaqartipparput suliffissanik isaatitsiffissanillu nutaanik pilersitsinissaq inunnut sulisinnaassusilinnut. Piniarneq aalisarnerlu annikilliarporpoq aalisarnermik inuussutissariutip allannortiteriffiqeqarneratigut inuussutissariutimilu tassani isertitaqaannarsinnaaneq ajornarsiarporpoq ilaqaataariit</p>

	nunatta karsianit akileneqartussat. Piniarneq aalisarnerlu naammakkunnaarnikuvoq nunatta karrsinaut toqqammaviussallutik, taamaattumik piaartumik piffissanngorpoq, uteqqippara piaartumik, pisoqarnissaa piitsut nunatsinni ameliartussanngippata. Nassuerutigissavara suliffeqarfik London Mining tapersesorakku, atukkat ulumikkut sakkortoqimmata, ilaqaratta iniminnut akiliisinnaanngitsulluunnit, immaq ingasappallaarpoq, iniminnut akiliisinnaanngistut suleruluttut suliniuteqartullu amerlatsikkiartornissaanut. Taamaappoq. Nunatta aningaasatigut atugaat isiginngitsuusaaginnarsinnaajunnaarparput, nutaamik eqqarsalertariaqarpugut.		inuuniutigisinnaasaattut. Ajornartorsiuteqqaagut inuuniarnikkut aningaasatigullu atukkavut aaallaavigalugit nunatsinni innuttaasorpassuillu nunatsinni aningaasatigut annikillioortitapput. Taamaattumik soorlu aperisoq oqaaseqartoq pingaaruteqarpoq nutanik aqqutissanik nassaarnissarput ineriartorneq qulakkeerniarlugu nunatsinni meerarta siunissaat qulakkeerumallugu.
48	<u>Kommuneqarfik Sermersooq-mit oqaaseqaat</u> Maaniippugut. Pileraarutimut akuunngilagut, kisiat maaniippugut sorlu kingulermik maaniittugut, amma tullissaani maaniissaagut, soorunami iluoorpat manna sutigut tamatigut annertoorujussuarmik sunniuteqarsinnaammat kommuneqarfitsinni akisussaaftinnillu tigusatsinnut: atuarfeqarfik, aqquserngit, talittarfik tamarmi kaajallallugu. Taamaattumik malinnaalluaqqissaarpugut nunatsinni qanoq pisumut pisoqarneranik. Taassuma saniatigut ilisimaneqassaaq kommunalbestyrelsi ukiup kingulliup naalernerani immikut ittumik aatsitassarsiorneq pillugu pilersaarummik aalajangiimmat, nittartagatsinni takuneqarsinnaavoq, tassani atuarneqarsinnaalluni qanoq aatsitassarsiornerup ineriartorneranut isumaqartoqarnersoq. Sorunami periarfissanut ulorianaatsinillu tikkuartuisoq. Ussasaarilaarpunga: oktoberip aallartinneraniilli inuussutissarsiutitigut siunnersuisoqatigiivut kommune suleqatigalugu immikkut ittumik isumasioqatigiinnermik aqqissuipput, taassuma sammeqqinnaarlugu assersuutigalugu: piumasaqaatit aatsitassarsiornermut pilersuisunut qanoq iliorluni naammassineqarsinnaanersut. Soorlunukioq kingulleq Katuami pisumik piareersaaqataasugut aatsitassarsiorneq pillugu isumasioqatigiinnermi. Taamaattumik iluoorpoq manna annertuumik kommunimut suliffeqarfittulli isumaqartussaavoq.		
	Apeqqutit - EQUMATTAQ VII		
49	Misilittakkat suut nunani allani akileraarutitigut isertitat pillugit aatsitassarsiornermi assingusunu ukiuni 15-ini ingerlanneqarsimasuni Isuanilu pilersaarummut annertutigisuni pigineqarpat? (akileraarutitigut isertitassatut ilimagisat isertitaviillu qanoq isikkoqarpat?)	RD	Akileraarusersueriaaseq akitsuusersueriaaserlu nunani arlalinni atuuttoq nunani tamalaani nunanit sanilliussilluni misissueqqissaarfigineqarpoq. Kalaallit Nunaanni akileraarusersuisarneq nunanit allanit ilisimaneqartunut nallersuuppoq. Assersuussusioruminaappoq aatsitassarsiornermut allanut nunani allani ingerlaneqarsimasunut, asingusunik pilersaarutitik peqanngimmat. Ajornakusuussaarlugu aatsitassarsiorfinnik pileraarutitik assingusunik Isua-

			ni pilersaarummut nassaarnissaq, qinnuteqaataasimasullu pissarsiarissallugit, akilersinnaassuermik misissuinerit ilanngullugit kiisalu malitsigisaanik akileraarutaasimasunit paasissutissat suliffeqarfinnut pineqartunut pissarsiarinissaat.
50	Aningaasanik illikartitsisoqarniarnerluni aserfallatsaaliuiniisamat, manna naammassineqarpat?	RD	<p>Innuttaasunik ataatsimiisitsinermi nr. 3-mit VVM pillugu akissut Matusinissaq Aatsitassat ikummatissallu pillugit Inatsimmi kapitali 10 - Akuersissutit malillugit ingerlatanik taamaatitsineq, aallaavigalugu maleruagassaqartinneqarpoq. Suliaqarnerup unitsinneqarnerani sanaartukkanut ilaalu ilanngullugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit pilersinneqarsimasunut qanoq iliuuseqartoqassanersoq kiisalu sumiiffiit kalluarneqartut qanoq qimanneqassanersut pilersaarummik (matusinissamik pilersaarut) pisinnaatitsissummik pigisaqartoq piiaanissamat akuersissummut qinnuteqaammut ilanngullugu nassiussissaaq. Matusinissamik pilersaarut Naalackersuisunit akuerineqarsimassaaq atuinissaq iliuuseqarnissarlu aallartinneqartinnagit. Akuersinermi Naalackersuisut aalajangiisinnaapput piumasaqaatissanik avatangiisi-, isumannaallisaneq peqqinnissamullu attuumassutillit suliffeqafiup taamaatinneqarneranut pillugu, taassuma ilagalugit matusereernerup kingorna piffissami aalajangersimasumi nakkutilliineq. Naalackersuisut matusinissamat pilersaarutit akuersissuteqarnerminni piumasaqaatissanik aalajangiissuteqarsinnaapput akuersissuteqaatimik pigisaqartup pisussaaffiinik naammassinninnissaannik sillimmasiinissaq ilanngullugu. Akuersissummik pigisaqartoq piumsaqaatinut maleruininngippat matusinissaq pillugu pilersaarut naapertorlugu, Naalackersuisut matusinemik suliaqarsinnaapput akuersissummik pigisaqartup akiligaanik.</p> <p>Tamanna ima isumaarpoq, tassa LM matusinissamik pilersaarutiliortariaqartoq sillimmasiillunilu, matusinissamat aningaasartuutissanut naapertuuttumik. Sillimmatip annertussusaa naleqqussarneqartassaaq ataavartumik pilersaarutit ineraitornera ilutigitillugu, taamaaliorluni qulakkeerneqarluni sillimatip qaqugukkulluunniit matusivinerit aningaasartuutit matussusiisinaanera, malitsigisaanillu nakkutilliinissaq pillugu. Taamaattumik piumasaqaataavoq matusinissamat pilersaarutit</p>

			piviusunngortinneqarnissaanut aningaasatigut qularnaveeqqusiissuteqartoqassasoq.
51	<p><u>Oqaaseqaat</u> Ilimagisat takoreerpavut, naliliineruvorli tunngavissalik, akileraarutigut iseritassamaatit ukiuni 15-ini 28,5 milliardiupput, oqarta plus minus 10 milliardiussasoq taava suli Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut isertitassat 2 milliardiussapput, taamaalisoqarnerani DK-mit tapiissutit q milliardiinnarnik appassapput. Taamaattumik aatsitassarsiorniarluni pilersaarut qanorluunniit Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut pilersitsisariaqartassaaq immikkut saniatigut 1 milliard kruuninik, tamanna BNP-p 10 milliard missaaniittup 10%-eraa, 1 milliardilu ukiumut 55.000-inut inunmut agguarlugu 60.000-it missaaniippoq, tassa Kalaallit Nunaanni inummut ataatsimut ukumut 20.000 kruuniuvoq. Taamaattumik isumaqarpunga ismaliutersuutigigaanni aappimik naagganilluunniit pilersaarummut, kisitsit ilanngunneqartariaqartoq.</p>		
52	<p>Pitsaanerunngila isiginnaartuinnaassangikkutta inuiaqatigiinni aningaasalersuinissaq immineerluta avataaniit nassaarigutsigu taamaaliorluta nammineq aaqqissuusatsinnik aqutseqataalluta, pitsaanerunnginnersoq nammineerluta pilersitsisuugutta isiginnaartuinnaanata, avataaniit aqutat. Oqallisigineqartoq oqallisigeqqunagu, kisiat apeqqut siusinnerusukkut akineqareermat oqaatigiinasavara: AG-kkut ukioq ilangussigama akineqarpunga Naalakkersuisunit, takorlooruminattoq Kalaallit nammineerlutik aningaasaliisussanik nassaarsinnaanissaat, periarfissatulli isigineqanngittoq. Tamana akineqarernikummat oqaatigilaaginnarpara.</p>	RD	<p>Aatsitassanik atuneq inuinnaat ataasiakkaat piginnaasaat qaangerlugit aningaasaliiffiusarpoq. Aatsitassarsiornissamik pilersaarut akuerineqarnissamik qinnuteqaateqarnissamut anngutsinnani misissuinerpassuit, qillerinerit nalilersuinerillu qaarsortamik ingerlanneqareersimasarput. Ilutigitillugu avatangiisinut-inuiaqatigiinnullu attuumassuteqartunik misissuinerit ingerlanneqarsimassallutik. Tamakku tamarmik aningaasliisutinik annertoorejussuarnik kinguneqartussaapput suliffeqarfillu atuinissaminut qinnuteqaruni suli annertunerujussuarnik aningaasaliissuteqartoqassaaq. Pileraarutinut aningaasaliissussanik nassaarniarneq ajornartorsiutaavoq. Kalaallit Nunaanni aningaasat eqqartorneqartut naammattut pigineqanngillat. Taamaattumik nunatta pisuusssutai atuiffigissagutsigit nunai allanit aningaasaliisut atornissat pisariqartussaavoq. Naalakkersuisuniit aamma kissaataavoq aatsitassarsiornermi ineriartorneq pissasoq avatangiisip inuiaqatigiillu nammassinnaasaannik kiislu aatsitassarsiornermi ineriartortitsineq nunarsuarmioqatigiit periusaat ilisimasaallu pitsaanerpaat naapertorlugit.</p>
53	<p>Piffissaq tusarniaavusoq sivikippallaaqaq. Naggasiineq: Isumaqarpugut tusarniaanermi piffisaritinneqartoq sivikippallaartoq (sap. akun. 9)</p>	RD	<p>Siusinnerusukkut tusarniaasarnermut piffissaritinneqartup sivisussusaa sapaatit akunnerit arfiniliinaavoq. Cairn-illi misissuinissaanut atasumik pisortanit kissaatigineqarmat sivisunerusumik tusarniaasoqartalernissaa, Naalakkersuisunit aalajangenreqarpoq tusarniaaneq siunissami spaatit akunnernut arfineq pingasunngortinneqassasoq. Tassunga atasumikaamma oqaatigineqassaaq tusarniaanermi piffissartitaq tassaammat suliffeqarfiup nalunaarutaanik Avatangiisit pillugit</p>

			Nalilersuisinissamut (VVM) kiislu Inuiaqatigiinnut Sunniutissanut Nalilersunissamut nalunaarutit nalinersorneqarnissaannut (VSB) oqaaseqaatiliornissanullu.
54	<p>Aalajangerneqarsimavoq Isua-ni aatsitassarsiofimmi Nuuliarsinnaasannigitsut avissaarsimatinneqassallutillu illoqarfimmit Kalaallit Nunaatalu innuttaanut sinneranut. Eqqumiiginarsinnaavoq qanittutsinni inunni 300-inik ilinniarluarsimasunik pikkorissunik nunai allaneesunik sulisunik uatsinnut soqutiginiaatearsinnaasunik issimasoqassasoq, naapissinnaanagillu? Inussiaarniippasippoq. Kinaana taamannak aalajangiisuusoq?</p> <p>Eqqumiippoq aamma ataasinnguarluunniit Nuuliarsinnaagaluarni Nuummi unnuisinnaanngitsaq, Kiap tamanna aalajangigarivaa?</p>	LM	<p>Isua-ni aatsitassarsiorfik avunngasissumiippoq namminersuutigalugulu suliffeqarfimit ingerlanneqarluni. Isua-ni aatsitassarsiorfik Nuummiit 150 km-erisut ungasitsigaaq pisortatigoortumillu angallannikkut periarfissaqarani. Sulisut avataaneersut suliarortut pitsaanerpaami ataqatigiissaarinikkut aningaasartuutitigullu sullinneqassapput, aatsitassarsiorfimmit angerlarsimaffimminnut utimullu angallanneqarnerminni. Siumut utimullu angalaneq aatsitassarsiorfimmi sulisunit aqqissuunneqartassaaq pilersaarut sulinissamilu paarlakaajaattarnissamut aqqissuussineq angalasarnissarlu naapertorlugit. Sulisut suliarortut angerlartullu Nuummut oqqunneqartassapput imaatigut angallammik, isumannaallisaanermi maleruagassat sukannersut naapertorlugit aatsitassarsiorfimmi sulisunit akisussaaffik annertoq naapertorlugu. Pissusissanik malinnilluannikkaanni sulinermi parlakaajaartarnissaq naammassineqarsinnaanngilaq. Pilersaarut pineqartut Canada-mi nunanilu allani aatsitassarsiorfinni avinngarusimasuni nalinginnaapput.</p> <p>Pingaaruteqarpoq naqissusissallugu suslisut pineqartut avisaarsimatinneqanngimmata Kalaallinit, sulisummi Kalaallinik ilaqartussapput aatsitassarsiornermi.</p>
55	<p>Iluqaataassanngila aatsitassarsiorneq pillugu ilisimasalik Kalaallinut paarlaaqatigiinnissaq eqqarsaatigalugu, naapissinnaanermut periarfissagissaarneruguni?</p>	LM	<p>Ingerlatsinerup nalaanni nunai allaneersut Kalaallillu suleqatigiissapput pilersaarummi. Anguniagaavoq nunaqavissut annertusiartortumik ilinniartinneqarnissaat taamaaliornikkut nunaqavissut sulisorineqartut amerliartuaartillugit aatsitassarsiorfiup ingerlanneqarnerata nalaani tamarmi. Taamaattumik piginnaanikkut qaffassaanerit nunaqavissunut ilinniartitsinikkut ingerlanneqassapput taamaaliarluni ilisimasat nunai allaneersut pigisaat nunaqavissunut pigilertinnarlugit.</p>
56	<p>Saqqummiussisumut apeqqutissaqarpunga: Equmattatsinni akileraarutinit isertitassat aamma naatsorsorneqarsimanerat eqqaavarput,</p>	LM	<p>Missingiutit isertitat akileraarutaanut attuumassuteqartut Kalaallit Nunaanni akileraarnermut Inatsit aningaasarsiasat atorfinni assigiinngitsuni atuuttussat aallaavigalugit suliaapput.</p>

	suliffeqarfiup akileraarutissai 28 milliard sulinermi akileraarutit ilanngullugit 2-3 milliardit, natsorsuinermi Kalaallit Nunaanni isumaqatigissutit aallaaviuppat kisitsisit sulisut isertitassaas eqqarsaatigalugit?		Aningaasarsiassatut naatsorsuutit akilersinaassutsimik naatsorsuutitut ilaapput. Aningaasarsiat appasinnerpaaffissaat akilersinnaassusermik naatsorsuinermi teknikkigit Kalaallit Nunaanni inatsisitigit appasinnerpaaffisaanut naapitsippat annertuumik suliaassanut inatsimmiittumut piomasagaatitut.
57	Immaqaluunniit naatsorsuutit tikittussat aallaavigalugit naatsorsorneqarpat, isertitanit akileraarutit?	LM	Apeqqu 57 takuuk
58	Kisitsisit A-skattemi saqqummiussasi, tassa sulisut akileraarutaat, kisitsit ilangussarsi eqqaamanerlunnikkuma 28 milliardugunarput, Kalaallit Nunaanni isumaqatigiissutit naapertorlugit naatsorsuutaappat immaqaluunniit tikittussat nutaat naapertorlugit naatsorsuutaappat? Akiuminassaqaqq?	LM	Apeqqu 57 takuuk
59	Inuiaqitigiinnut kingunissaa: Nutaamik pisoqartillugu soorlu maani oqalliserput inuiaqatigiit aamma aningaasatigit iluaqutigissagaat, inuusuttavut ullumikkut ilinniartut, ilinniaqqusiuartuarpugut, taamaattoq naammangillat peqqinnissaqarfimmi tamani, nunami maanni Kalaallit nunaqavissut ilinniarluarsimasut amigaatigaavut. Pileraarullu naammassineqassappat Kaj-ip eqqaanikuuaa sarfamilluunniit illoqarfimmi suliallit naammangitsut. Sulisut pileraarummut suloiartukaappata nunatta sinneranut qanoq kinguneqassava?	LM	London Mining-mit eqqummariffigaarput piginnaanilinnik Kalaallit Nunaanni amigaateqarneq. Tamanna tunuliaqutaavoq sanaartornermi nunai allaneersunik sulisoqartariaqarnissaq, soorluttaaq ingearltsinermi akuussasut. Anguniagaavoq inuiaqatigiinnut sunniutaasa annikillisarneqarnissaat. Piffissap ingerlanerani ilinniartitsinissamut periutsit atuutilersinneqarnerisigit naatsorsuutaavoq inuusuttut amerliartortut ilinniarnissaminnut soqutiginnikkiartulissasut taaamaalillutik teknikkigit piginnassusilittut suleqataalerlutik.
60	Soorlu inuusuttut ilinniarnissaminnut toqqaalerunik sulililssanerlutilluunniit, sunniutit suussappat?	LM	Iilagineqarpoq sulisut piginnaanillit pisariaqartinneqarnerat inussuttunut sunniuteqassasq ilinniagaqarusussuseqalersitsinermik.
61	Iisimavarput London Mining-imit erseqqissarneqartoq sanaartorneq eqqarsaatigalugu sulisut tikisinneqartut akikinneeersuarmik akissaasersorneqarnissaat kissaatasoq Kalaallit	LM	Sanaartornerup nalaani suliat London Mining-ip suleqaaterarnerigit naammassineqassappat. Isumaqatigiissusiornerit naammassineqassappat suliarinnittussarsiuussinerup naammassereernerat kingorna, suliarinnittussarsiuussineq nunarsuaq tamakkerlugu maanilu Kalaallit

	<p>sulisussaniit. Misissorneqarsimangitsut ilagaat naliliisinnaannerput naapertorlugu, immaqaluunnit nalunaarusiami nalilerneqarsimasoq inuiaqatigiit nammassinnaassusaanni nalilersuinnermit suliffeqarfinnut allanut qanoq kinguneqassanersoq, sunniutit siaruarnerat qanoq sunniutissanersut akikinneeersuarnik Kaalaallit Nunaanni akissaasersuissarnermut naleqqiullugu?</p>		<p>Nunaanni isumaqatigiissusiornernik imaqassaaq. Nunaqavissut nunami maani akissaasersuineq naapertorlugu isumaqatigiissuteqarfigineqassapput. Nunani allaneersut nunamut maanga attuumassuteqanngitsut akissaasersueriaasiat immineq atorlugu isumaqatigiissuteqarfigineqassapput, tamanna nunarsuaq tamakkerlugu suliaassanik saqqummiussisoqartillugu nalinginnaavoq. Nunani allaneersut neqeroorutaat nunaqavissunik suleqateqarlutik naammassineqartussaattillugit nunaqavissunut neqeroorutitaat maani nunami pissutsit naapertorlugit neqeroorutigineqartassapput, akissaasersuineq nunaqavissut atugaanut naammaginaruutillugu. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnut akissaatinullu sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq, isumaqatigiissutit assigiinngitsut atorineqarnissaat peqqutaalluni.</p>
62	<p>Sunniutissanut naatsorsuutini oqallisissiamut ilaatinneqanngitsoq, ilaasariaqarsimagaluartorlu: Nammineerlunga annikittumik aatsitassarsiornermik suliffearfeeqqamik ingerlatsiviuteqarpunga pinneraasiassanik, guldimik atuilluarnissaq taamaalillunga Kalaallit Nunaat pilluug takusassioqataallunga. Uanga suliffeqarfimma iluani amerlavallaanngilagut maanna, kisiat periafissagissaartutut isigaara, misigisarparput suliffeqarfissuit amerliartortut sumiiffinnut akuersissuteqalartutut enumanartunillu misigisaqartarnikuuvugut. Misigisat amerlanerit ajornartorsiorfiunikuunngillat, assersuutigalugu taasinnaavara kujataani Narsaq-mi Tugtupiteqarfimi Rimbal aqarnikuusoq soorlu allernissaq ajornartorsiutaanngitsoq. Soorluttaaq aamma Kryolit pillugu sulimi peqalaarmat taama pisoqarsimasoq. NunaMinerals aamma ammasimavoq akuersissuteqarfimminut annikittumik grønlandit-imik</p>	LM	<p>London Mining-mit ajornartorsiuutitut isigineqanngilaq inuit ataasiakkaat akuersissuteqarfimmut pulaarnissaat misiligituissanillu katersinissaq London Mining-ip aningaasarsiorfissaata avataani soqutigisaanut. Akuersissut tunniunneqarnikummat London Mining-imut kisimi atugassanngorlugu, akuerneqarsinnaanngilaq suliffeqarfiit allat akuersissuteqarfiup iluani ingerlatsinissaat. Kinaluunniit soqutiginnittoq katersinissaminut akuersissuteqarfiup akuerineqarnissaminut iluani London Mining-imut saaffiginissinnaavoq. Akuersissut taamaattoq suliffeqarfiit marluk akornanni isumaqatigissutigineqarnerattut paarlaanneqassangilaq. Suliffeqarfik akuerineqartoq immineerluni angalanissaminik aaqqissuissaaq akuersissuteqarfimmut, London Mining-ilu nalaatanut ajoqusernernulluunniit akisussaanaviannngilaq pisunulluunniit allanut akuersissuteqarfimmut pulaarnermi</p>

	<p>piaajartortoqarsinnaasoq. London Mining-imut aalajangersimaqqissaartumik apeqquteqarnikuuvunga ullut 14 qaangiummata, ullullu pingasut qaangiummata akineqarlunga, saaffiginnissutera suliffeqarfieqqatut inummik ataatsimik pigineqartumut grønländit-imik sumiiffiimmi aalajangersimasumi aallersinnaanersunga. Akineqarpunga kikkulluunniit misiligutissaminnik aallersinnaasut, imaappoq ujarak ataaseq. Issutsiillu imaapput ima ungasitsigalutik helikopteri akilissagaanni tonsinik marlunnilluunniit nassartariaqarluni. Nammineerlunga isumaqarpunga London Mining uan i ammanerusinnagaluartoq sumiiffinni periusitoqqanut. Neriutigaaralu matut matuneqarsimassanngitsut. Saaffiginneqqinniarpungali aalajangernertik nalilersoqqegqullugu.</p>		
63	<p>Tassa oqaatigerusutara aappaatulli tassa, naatsuararsuaq, aqqutissatut sananiarneqartoq pisrotanit namminerluunniit aqqusinniarineqassava?</p>	LM	Nammineq aqqusineq snaartussavarput
64	<p>Suliffeqafinnut allanut sunniutissanik naatsorsuuteqarpa London Mining-ip nunaqavissunik niueqateqarnerata kinguneranik toqqaannartumik aatsitassarsionermut attuumassuteqartunik?</p>	LM	Suliffissat Grøntmij-imik naatsorsuutigineqartut toqqaannartumik toqqaannanngitsumillu ilaqarput.
65	<p>Paasivarput London Mining akileraartalissasoq sanaartornermit aningaasartuutit aningaasartuutissatullu allat naatsorsuutigineqartut matusinissamut nalikillilerneqareerpata. Ukiut qassit ilimagineqarpat ingerlassasut suliffeqarfiup akileraartalernissaanut?</p>	LM	<p>Isertitassat sanaartornerup aallartinneraniit takkussuutilissapput, sulisut isertitaaniissallutik – aamma sulisut nunani allaneersuniit.</p> <p>London Mining iluanaarutnit akileraarutininik akilersuilissaaq ingerlatsinermi ukumi siullermiit, aningaallissutit nalikillilerneqareerpata.</p> <p>Ilutigitillugu kiffartussisut pilersaarummut iluanaarutiminnit akileraassapput. Tamanna nuanit allaneersunit nunaqavissunullu</p>

			atuutissaaq. Taamaattumik sanaartornerup aallartinnerata ukiuata tullianiit akileraarutit akilersuisoqalissaaq kiffartuussisuniit.
66	Equmattani piffissaaq sivisunerusoq atorsinnaagaluarparput.	KK	Unnuk taannarpiag teknikkikkut ajornartorsiuteqarnerup kinguneraa sivikitsuinnarmik eqimattanik sulineq
67	Equmattanut piffissaritinneqartoq (20 minut) sivikippallaaqaaq	KK	Qulaani akissut takuuk
68	Tassa pineqartoq ataaseq allallu una equmattami nammineerlunga qaqiligara tamanillu tunuliaqusersorneqarnerusoq ilisimanngisara tassaavoq, kisiat akissuteqariaaseq malitseqartitseqqiffiusartoq isumaqarpunga taamaalilluni aggeqqitariaqartarluni nuannaraara malitseqartinneqartarmat. Kisiat aamma kingunerisaa tassa oqallisigeqqinneqarnissaannut periarfissaaqannginnera, apeqqummut kingulermik akissutigineqarsimasumut. Maannalu ima inissippugut apeqqutigineqarsimasut tamarmik tullissaani akineqassammata aamma ajunngiivippoq qaqqileqqinneqartarmata, taamaattoq akiorinnermik pilersitsinngilaq peqataatitsinermillu misigitsinani oqallinnermik, taamaattumik apeqqutavoq qanoq iliorluta pitsaanerumik periuseqarsinnaavugut?	KK	Periuutsip siunertaraa apeqqutinik amerlanerpaanik peqataasunit katersinissaaq. Akissutit kingusinnerusukkut takkutissapput aaliangiiniarnissamullu ilanngunneqassallutik.
69	Grontmij-imiit oqariatuutit kusanartorpassuit, ilaatigut napparsimaveeqqamik pilersitsinissaaq ilinniarfimmillu, snaartornerilu sulisut nunaqavissut 10 %-iunissaat ingerlatsinermilu 20-55 %, tamanna Namminersorlutik Oqartussat London Mining-illu akornanni isumaqatigiissummi ilaatinneqassava, taamaaliornikkut neriorsuutit atuutsinneqarnissaat qulakkeerneaqqullugu?	RD	Atuinissamut qinnuteqaat aallaavigalugu aamma isumaqatiginninniarnernik allartitsisoqassaaq London Mining, Kommuneqarfik Sermersooq Namminersorlutik Oqartusat akornannilu. Pingsoqiusamik iluslilerlugu isumaqatiginninniarnersussaaq taaguuteqarluni IBA-isumaqatigiissut (Impact Benefit Agreement). IBA-isumaqatigiissuttip aalajangersassavai anguniakkat assersuutigalugu sulinermi misililneq, ilinniartitsinermi- sungiusaanermilu suliniutit kalaallinut sulisartunut najuqavittullu suliffeqarfiutaani peqataatitsineq. Isumaqatigiissut taamaattoq piiaalernissamik akuersissuteqartoqartinnagu isumaqatigiissutigineqareersimasussava. Isumaqatigiissutaavoq ukiut tamaasa anguniagassanik nutaanik immerneqarnissaa siunertarlugu il.il.

			misissorneqartartussa.
--	--	--	------------------------

LM: London Mining

KK: KompetenzKompagniet

GS: Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat (Grønlands Selvstyre)